

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje

Z vami že več kot 50 let.

UTZO
Trebnje

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

09/2014

Poročilo o delu v šolskem letu 2013/2014
Program dela za šolsko leto 2014/2015

KAZALO

1. POROČILO O DELU UTŽO V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014	1
1.1 STATISTIČNI DROBNOGLED	1
2. ZADOVOLJSTVO ČLANOV – REZULTATI ANKETE	4
3. DELAVNICE IN KROŽKI V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014	9
3.1 DELAVNICE 2013/2014 IN NJIHOVA VSEBINA	9
3.2 POPOTNE MALHE – STROKOVNE EKSURZIJE	12
3.3 KROŽKI UTŽO V 2013/2014	13
3.4 SREDINO MESEČNO POHODNIŠTVO	16
3.5 DELAVNICE V OKVIRU PROJEKTA CVŽU DOLENJSKA	17
4. POROČILA KROŽKOV	19
4.1 ANGLEŠČINA I – ZAČETNI TEČAJ	19
4.2 ANGLEŠČINA II – NADALJEVALNI TEČAJ	19
4.3 ANGLEŠČINA IV – NADALJEVALNI TEČAJ	20
4.4 NEMŠČINA II – NADALJEVALNI TEČAJ	23
4.5 ŠPANŠČINA III – NADALJEVALNI TEČAJ	24
4.6 LIKOVNO-USTVARJALNI KROŽEK TREBNJE	27
4.7 KLEKLJANJE III – NADALJEVALNI TEČAJ	30
4.8 FOLKLORNA SKUPINA NASMEH	31
4.9 PLESNA SKUPINA AJDA	37
4.10 PLESNA SKUPINA MAVRICA	39
4.11 REKREACIJA TREBNJE	40
4.12 POHODNIŠTVO	42
a) <i>POHOD PO POTI POHORSKEGA BATALJONA: od Osankarice do Treh žeblijev</i> 43	
b) <i>POHOD PO MARTINOV NEDELJI SKOZI GADOVO PEČ</i>	45
c) <i>POHOD PRED NOVIM LETOM PO ČATEŠKIH GORICAH: od Čateža do</i> <i>Trebnjega</i>	46
d) <i>POHOD PO PARENCANI: od Italije do Dekanov</i>	47
e) <i>POHOD PO SLOMŠKOVI POTI: od Ponikev do Dramelj</i>	49
f) <i>POHOD PO RAKOVEM ŠKOCJANU</i>	51
g) <i>POHOD PO SOŠKI POTI</i>	53
4.13 ZGODOVINA UMETNOSTI SKOZI ČAS	56
4.14 AEROBIKA – ZDRAVA REKREACIJA (MIRNA)	60
4.15 ZDRAVILNA ZELIŠČA (MIRNA)	60
4.16 ROČNA DELA (MIRNA)	61
4.17 USTVARJALNI KROŽEK (ŠENTRUPERT)	62
4.18 ZDRAVILNA ZELIŠČA (ŠENTLOVRENC)	64

5.	POPOTNE MALHE	68
5.1	JURKLOŠTER IN LAŠKO	68
5.2	OBISK CANKARJEVE ROJSTNE HIŠE IN MUZEJA BISTRA	70
5.3	DEŽELA KOZOLCEV	74
6.	DRUGE AKTIVNOSTI.....	77
6.1	BAZAR	77
6.2	IZDELAVA NARAVNE KOZMETIKE ZA OBRAZ IN ROKE	78
6.3	DELAVNICE PEKE KRUHA.....	79
6.4	POČASTILI SMO	82
7.	PREDLOG PROGRAMA ZA ŠTUDIJSKO LETO 2014/2015	87
8.	ČLANI PIŠEJO	89
8.1	LITERATKE VEZI DU MIRNA	89
8.2	LITERARNO USTVARJANJE OSTALIH ČLANOV UTŽO	93

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje
Telefon: 07/ 34-82-100, Telefaks: 07/ 34-82-102
Spletna stran: www.ciktrebnje.si
Elektronski naslov: info@ciktrebnje.si

Direktorica CIK Trebnje: Patricija Pavlič

GLASILO UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Leto: 2014

Naklada: 300

Tisk: ALFAGRAF TISKARNA d.o.o., Ivančna Gorica

Uredništvo:

Francka Grošel
Martina Podlesnik
Silva Mežnar
Patricija Pavlič

Oblikovanje:

Tanja Vrčkovnik

Oblikovanje naslovnice:

Meta Gabrijel

Lektoriranje:

Janja Jerovšek

Fotografije & slike:

udeleženci in animatorji UTŽO, arhiv CIK Trebnje in
Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, spletni viri.

Organi Univerze za tretje življenjsko obdobje Trebnje:

a) Predsednica upravnega odbora:

Silva Mežnar

Majda Ivanov, namestnica predsednice

b) Upravni odbor:

Francka Grošel – predstavnica Občine Trebnje

Silva Mežnar – predstavnica Občine Trebnje

Majda Ivanov – predstavnica Občine Trebnje

Martina Podlesnik – predstavnica CIK Trebnje

Tomaž Povšič – predstavnik Občine Mirna

Milica Korošec – predstavnica Občine Mokronog-Trebelno

Viktor Uhan – predstavnik Občine Šentrupert

c) Zbor članov:

vsi člani UTŽO

ZAHVALA

Brez velike podpore, ki nam jo nudijo:

Občina Trebnje, Občina Mokronog-Trebelno, Občina Šentrupert, Občina Mirna, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pri finančni podpori, Center za izobraževanje in kulturo Trebnje pri organizacijski izvedbi, Dom starejših občanov Trebnje, OŠ Mirna, OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Mokronog, DU Mirna, DU Velika Loka, DU Šentrupert, Društvo kmečkih žena Šmarnice Šentrupert, izletniška kmetija Kazina Šentlovrenc, gospod Jože Kukman in gospod Jože Zupan, naše delovanje ne bi bilo tako uspešno. Zato se vsem zahvaljujemo za podporo in pomoč.

Za sodelovanje se zahvaljujemo tudi Glasbeni šoli Trebnje in Vrtcu Trebnje, ki nas vseskozi spremljata in bogatita kulturne dogodke na naših srečanjih.

Zahvala tudi tistim, ki jih tu nismo našeli, pa bi naše delo brez njihove podpore bilo težje.

Stjepan Ivanec: Močvirje, 2013.
Last Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, GT 1088, foto: Boštjan
Pucelj.

NAGOVOR PREDSEDNICE

Drage članice in člani UTŽO!

Pred vami je zajetno poročilo o delu naše univerze v študijskem letu, ki je minilo. Nova naslovnica, nova oblika, večja, bolj berljiva beseda, osebe na fotografijah bolj prepoznavne.

Veliko se je dogajalo, veliko zgodilo, dobrega, lepega, zanimivega, pa seveda tudi nekaj grenkih trenutkov je bilo.

Prvi torek v oktobru smo se zbrali v prostorih CIK Trebnje, tam, kjer preživljamo svoj čas skozi celo leto. Skupaj smo pregledali, kaj vse smo postorili v preteklem letu in kaj nas čaka v novem študijskem letu. V bogatem kulturnem programu so nastopile vse tri plesne skupine: Ajda, Mavrica in Nasmeh. Navdušile so nas, saj so dokazale, da so vsako leto boljše. Prijetno presenečenje pa so pripravili člani angleškega in španskega krožka. V angleščini in španščini so nam predstavili svojo dejavnost in poskrbeli za dobro voljo in sproščenost. Program so obogatile tudi članice ustvarjalnih krožkov, ki so pripravile že tradicionalno razstavo izdelkov.

Naše Letno poročilo je dobilo novo »obleko«. Na novi naslovnici je sončnica, ki simbolizira naše tretje življenjsko obdobje, prežeto z mirnim, vendar aktivnim življenjem, z lepimi trenutki druženja in veliko željo po pridobivanju novih znanj. Na novi naslovnici se je prvič pojavil logotip naše univerze. Bogata vsebina nas je popeljala skozi vse aktivnosti preteklega leta, s ponosom jo bomo prelistali, saj smo ustvarili veliko.

Jesen je bila volilno obarvana, saj je članom upravnega odbora potekel mandat. Vendar pa do velikih sprememb ni prišlo, saj ste z glasovanjem izrazili željo, da svoje delo nadaljujejo Francka Grošel, Majda Ivanov, Tomaž Povšič, Viktor Uhan, Milena Hvastija in predsednica Silva Mežnar. Skupini se je pridružila novoizvoljena članica Milica Korošec, ki v upravnem odboru zastopa člane iz Občine Mokronog-Trebelno. Hvala za zaupanje, potrudili se bomo, da bodo

naša srečanja še naprej zanimiva in bogata z vsebino. Na pragu pomladi je upravni odbor doživel še eno spremembo, saj je Mileno Hvastija, ki je odšla na drugo delovno mesto, zamenjala Martina Podlesnik.

Članstvo se iz leta v leto povečuje, kar pomeni, da smo prepoznavni in da so naše delavnice in krožki zanimivi in izpolnjujejo naše želje po novih znanjih. Čeprav se je število članov povečalo, pa se je še zmanjšalo zanimanje za popotne malhe. Že lansko leto smo ugotavljali, da nas na strokovne ekskurzije hodi vedno manj. Prevozni stroški so vedno večji, prav tako tudi vstopnine, število udeležencev pa vedno manjše. V anketi ste nam zaupali, da so popotne malhe postale predrage. V petnajstih letih smo videli dobršen del Slovenije, zato morda vse izbrane poti tudi niso bile tako zanimive. Pa vendar člani upravnega odbora želimo, da popotne malhe ostanejo. V novem študijskem letu bomo naredili več na propagandi in predstavitvi naših popotniških destinacij. Če nas bo več, bo tudi cena sprejemljivejša.

V anketi ste nam zaupali, da je bila vsebina letošnjih delavnic skrbno izbrana. Hvala vam za vse pohvale in dobre predloge za boljše delo ter predloge za delavnice v novem študijskem letu, ki smo jih z veseljem upoštevali pri pripravi programa za novo študijsko leto. Zavedamo se, da čisto vsem ne moremo ugoditi, saj si nekateri želite več zdravstvenih tem, drugi bi spoznavali druge dežele, se spopadali s pravnimi zadevami ... V upravnem odboru smo rekli, da bo za vsakogar malo, po vrstnem redu, tako bo vsak našel nekaj zase.

Kulturne dogodke so popestrili otroci iz vrtca in Glasbene šole ter gostji g. Jožeta Zupana: slavni igralki Štefka Drolc in Ivanka Mežan, z veseljem pa smo prisluhnili g. Jožetu Kukmanu. Na popotnih malhah vedno znova spoznavamo, da je njegovo znanje in poznavanje naše dežele in tujine neizmerno, poznamo ga tudi kot dobrega poznavalca zdravilnih zelišč. Po razgovoru pa smo ga spoznali še kot skrbnega moža in človeka, ki se je v življenju moral spopasti z marsikatero grenko preizkušnjo.

Na novoletnem srečanju smo se spomnili vseh članov, ki so v tem letu praznovali okroglo obletnico in jim izročili darila, ki so jih pripravile članice ustvarjalnega krožka iz Šentruperta.

Aktivno smo sodelovali tudi v kroških in krajših organiziranih oblikah spoznavanja novih vsebin in znanj. Naše plesne skupine poznajo otroci v vrtcih, šolah, odrasli pa se z njimi srečujejo na prireditvah po vseh občinah, ki jih pokriva naša univerza, po Sloveniji in tujini.

Tudi letošnji program so nam pomagale realizirati občine Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje, zato se jim iskreno zahvaljujem. Zahvaljujem se tudi članom upravnega odbora za konstruktivno sodelovanje pri načrtovanju programa, gospe Patriciji Pavlič, direktorici CIK Trebnje, Mileni Hvastija, Martini Podlesnik ter ostalim delavkam CIK Trebnje za vso pomoč pri realizaciji programa ter vedno prijazen sprejem.

Hvala tudi vam, drage članice in člani UTŽO, za vse obiske na delavnicah, za aktivno sodelovanje v kroških in drugih oblikah druženja. Tako dobrega sodelovanja si želimo tudi v prihodnje.

Silva Mežnar,
predsednica UTŽO Trebnje

*Francine Genot: Sanjarija, 2004.
Last Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, GT 947, foto: Studio 5.*

SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Univerze za tretje življenjsko obdobje se združujejo v mrežo *Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje*.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, ki jo vodi gospa Ana Kranjc, povezuje 47 univerz za tretje življenjsko obdobje.

Zametki za nastanek so nastali pred tridesetimi leti, leta 1984, pod vodstvom ge. Dušane Findeisen. Ob letošnjem jubileju je priznanje za sodelovanje prejela tudi naša univerza.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje deluje z namenom povezovanja, izobraževanja in spodbujanja nastanka novih univerz za tretje življenjsko obdobje po Sloveniji, koordinira in informira ter nudi strokovno in svetovalno podporo. Organizira različna predavanja in posvetovanja.

Tudi mi smo člani Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, hkrati pa zastopamo Dolenjske univerze v Svetu Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

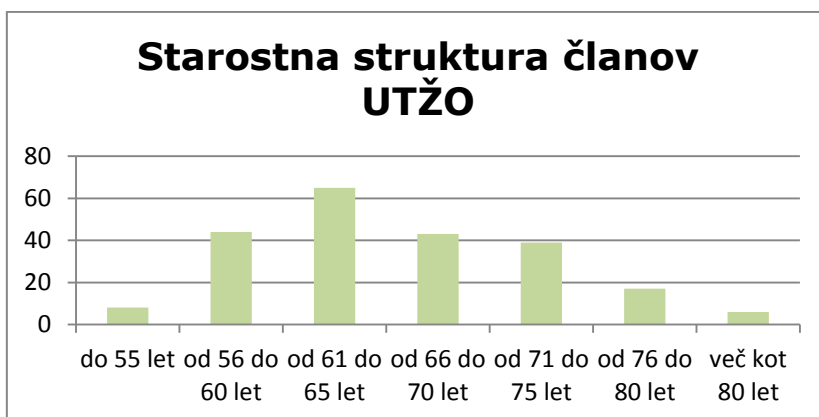

Silva Mežnar

1. POROČILO O DELU UTŽO V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014

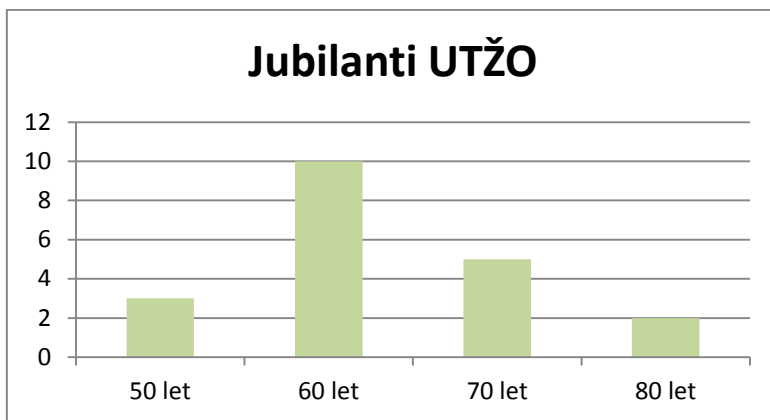
1.1 STATISTIČNI DROBNOGLED

V študijskem letu 2013/2014 je članstvo UTŽO sklenilo 222 oseb, dve osebi več kot prejšnje študijsko leto. Med člani UTŽO še vedno močno prevladuje ženski spol, saj je vpisanih ženskih članic kar 194, moških pa le 28.

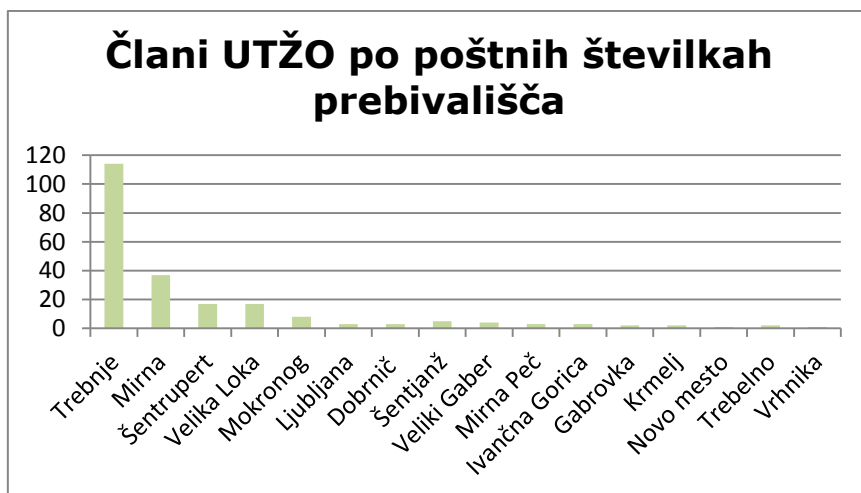

Povprečna starost člana UTŽO je 66 let. Največ članov je starih od 61 do 65 let.

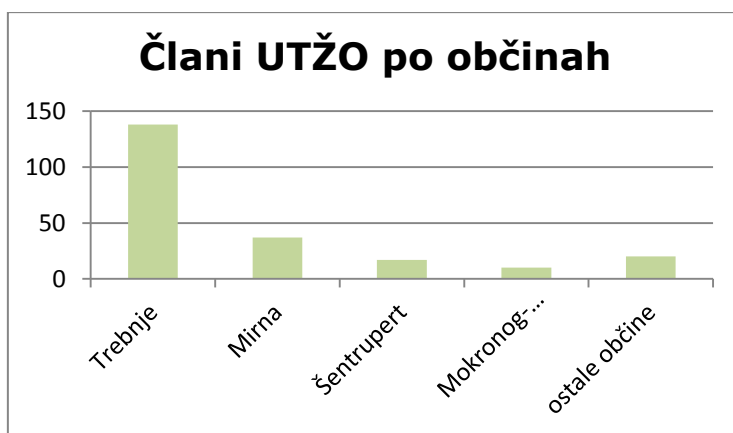
V letu 2014 je okrogli jubilej praznovalo 20 članov. Največ oseb (10) je dopolnilo 60 let, pet oseb je praznovalo svoj 70. rojstni dan, dve osebi sta praznovali 80. rojstni dan, tri osebe pa so praznovale svoj 50. rojstni dan.

Iz spodnjega grafa lahko razberemo, da največ članov UTŽO (več kot 50 %) prihaja iz trebanjskega poštnege okoliša, iz mirnskega 17 %, sledijo ostali kraji (Šentrupert, Velika Loka ...) z manj kot 10 % članov.

Glede na zgornje podatke ugotavljamo, da največ članov UTŽO prihaja iz občine Trebnje (kar 62 %), iz občine Mirna je 17 % članov, iz občine Šentrupert 8 %, iz občine Mokronog-Trebelno 4 % in iz ostalih občin (Ljubljana, Ivančna Gorica, Mirna Peč itd.) kar 20 članov oz. 9 % članov.

Na svetu si, da gledaš SONCE.
Na svetu si, da greš za SONCEM.
Na svetu si, da sam SI SONCE
in da s sveta odganjaš – SENCE.

(Tone Pavček - Drobtinice)

2. ZADOVOLJSTVO ČLANOV – REZULTATI ANKETE

Tudi v letošnjem letu smo v okviru projekta Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja z anketo pridobili povratno informacijo, kako so člani UTŽO zadovoljni z vsebino delavnic, z delom upravnega odbora in delavci CIK Trebnje, ki so tesno povezani z dejavnostjo UTŽO.

Anketo smo razdelili na dva dela. V prvem delu smo spraševali po zadovoljstvu na delavnicah od oktobra do konca decembra, v drugem delu pa od januarja do aprila. Drugemu delu smo dodali še vprašalnik o zadovoljstvu z delom UTŽO, izpustili pa smo vprašanje o zadovoljstvu s popotnimi malhami, saj smo v tem obdobju izvedli samo eno. Prvi del ankete je izpolnilo 66 članov, drugi del pa 48 članov UTŽO. Z rezultati ankete smo pridobili tudi veliko idej za delavnice v novem študijskem letu.

98 % udeležencev je zelo zadovoljnih oziroma zadovoljnih z vsebino delavnic. Malo manj so bili zadovoljni le z eno delavnico. Tudi z delom upravnega odbora, UTŽO kot celote in delom delavcev CIK Trebnje so člani zelo zadovoljni oziroma zadovoljni.

Delavnica, izvajalec	Zadovoljstvo	Rezult ati	%
<i>Kako varčujemo doma;</i> Jasna Možina, ekologi brez meja	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	4 41 8 0	8 % 77 % 15 % 0 %
<i>Turčija;</i> Barbara Jerovšek, Milena Hvastija	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	40 17 0 0	70 % 30 % 0 % 0 %
<i>Kako bioresonanca pomaga pri zdravljenju?;</i> dr. Darinka Strmole	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	23 32 0 0	42 % 58 % 0 % 0 %
<i>Biodinamična pridelava hrane;</i> Društvo Ajda	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	15 36 1 0	29 % 69 % 2 % 0 %
<i>Šrilanka;</i> Manca Čuješ	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	32 20 0 0	62 % 38 % 0 % 0 %
<i>Akupunktura in kitajsko izročilo;</i> Janez Hönn	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	31 19 0 0	62 % 38 % 0 % 0 %

<i>Vojna ali mir z bakterijami;</i> Sanja Lončar	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	38 21 0 0	64 % 36 % 0 % 0 %
<i>Popotne malhe (oktober, november)</i>	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	13 10 1 0	54 % 42 % 4 % 0 %
<i>Kratenje pravic starejšim;</i> dr. Zdenka Čebašek Travnik	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	12 25 1 0	32 % 66 % 2 % 0 %
<i>Pot na Kilimandžaro;</i> Tone Jesenko	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	38 3 0 0	93 % 7 % 0 % 0 %
<i>Presejalni programi;</i> Europa Donna, prim. dr. Mojca Senčar in prim. dr. Jelka Petrič Grabnar	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	28 5 0 0	85 % 15 % 0 % 0 %
<i>Uporabni okrasni vrt;</i> Klub Gaia	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	18 11 3 0	57 % 34 % 9 % 0 %
<i>Kolumbija;</i> Manca Čuješ	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	27 9 0 0	75 % 25 % 0 % 0 %

<i>Resnica, besede;</i> Jana Štrukelj	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	27 13 0 0	68 % 32 % 0 % 0 %
<i>Avstralija;</i> Jasna Žaler	☐ zelo zadovoljen ☐ zadovoljen ☐ nisem bil zadovoljen ☐ delavnice se nisem udeležil	35 13 0 0	73 % 27 % 0 % 0 %

Zadovoljstvo z **načinom dela** UTŽO Trebnje:

	Zadovoljstvo	Rezultati	%
z delom celotne dejavnosti UTŽO Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen	28	58 %
	☐ sem zadovoljen	20	42 %
z delom upravnega odbora UTŽO Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen	30	63 %
	☐ sem zadovoljen	18	37 %
z načinom obveščanja in informiranja o dogodkih	☐ sem zelo zadovoljen	29	60 %
	☐ sem zadovoljen	19	40 %
s kakovostjo storitev na CIK Trebnje	☐ sem zelo zadovoljen	28	58 %
	☐ sem zadovoljen	20	42 %

Zaradi slabšega obiska popotnih malh smo z anketnim vprašalnikom člane povprašali o vzrokih za majhno udeležbo.

Kaj je vzrok, da se ne udeležujete popotnih malh?

	število odgovorov	%
zdravje mi ne dopušča	7	12,5
čas mi ne ustreza	1	1,8
vsebina/destinacija mi ne ustreza	3	5,3
stroški so previsoki	32	57,14
na večini ogledov sem že bil	13	23,21

3. DELAVNICE IN KROŽKI V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014

VSAK TOREK V MESECU

Naša torkova srečanja so stalnica. Dobimo se v predavalnici na CIK Trebnje, kjer pridno sodelujemo pri zanimivi temi.

Draginja in veliko število različnih aktivnosti so botrovali, da smo v letošnjem letu malo manj obiskovali popotne malhe – strokovne ekskurzije, ki jih vodi turistični vodič gospod Jože Kukman, ki je tudi član naše UTŽO.

Torkove delavnice smo razdelili na tematska področja:

- splošne teme,
- potopisna razvajanja,
- socialno-zdravstvene teme,
- popotna malha.

Vsebina letošnjih delavnic:

3.1 DELAVNICE 2013/2014 IN NJIHOVA VSEBINA

oktober 2013	Kako varčujemo doma; Jasna Možina, ekologi brez meja	»Znižaj, ugašaj, hodi, recikliraj, spreminjaj.«
oktober 2013	Turčija; Barbara Jerovšek, Milena Hvastija	Turčija je dežela vrhunskih doživetij.
oktober 2013	Kako bioresonanca pomaga pri zdravljenju?; dr. Darinka Strmole	Bioresonanca je diagnostična in terapevtska metoda, s katero lahko ugotovljamo in odpravljamo energetske blokade v telesu, intolerance in alergije na določene snovi, obremenitve s težkimi

		kovinami, toksini, cepivi ter infekti (bakterijami, virusi, glivicami in paraziti).
november 2013	Biodinamična pridelava hrane; Društvo Ajda	Biodinamičen način pridelave hrane je posebna nadgradnja ekološke pridelave hrane in edina metoda, ki zemlje ne izčrpava.
november 2013	Šrilanka; Manca Čuješ	Šrilanka – neskončno prijeten tropski otok. Narava vseh odtenkov zelene, svetovno priznane znamenitosti, črede slonov, brezmejne plaže, pozdravljajoči domačini.
november 2013	Akupunktura in kitajsko izročilo; Janez Hönn	Akupunktura je star kitajski način za zdravljenje in preprečevanje bolezni. Bistvo akupunkture je, da po telesu uravnava kroženje energije in s tem kroženje krvi.
december 2013	Vojna ali mir z bakterijami; Sanja Lončar	Dolga desetletja smo bili ujeti v vojno proti bakterijam. Tiste v telesu smo ubijali z antibiotiki, tiste na koži z antibiotičnimi kremami in pršili, na vse, kar miga v stanovanjih, pa smo se spravljali z dezinfekcijskimi sredstvi. Danes pa vemo, da je v vojni proti bakterijam kratko potegnil človek.
januar 2014	Kratenje pravic starejšim; dr. Zdenka Čebašek Travnik	Starejšim so kratene pravice na socialnem, zdravstvenem področju, v medsebojnih odnosih. Starejši v veliko primerih niso samostojni, ko gre za odločanje o njihovih pravicah. To se zelo pogosto kaže pri namestitvi starejših v dom za starejše.

januar 2014	Pot na Kilimandžaro; Tone Jesenko	Kilimanjaro (Kilimadžaro) je eden od najvišjih osamelcev na svetu, speči vulkan s tremi vrhovi: Kibo (5895 m), Shira (3962 m) in Mawenzi (5149 m). Na 5895 metrov visoki afriški strehi je zrak redek, duševni procesi počasnejši, dihanje pa hitrejše. Srce divje razbija, da bi zagotovilo telesu dovolj zraka. Razgled pa kot da ni od tega sveta.
januar 2014	Presejalni programi; Europa Donna, prim. dr. Mojca Senčar in prim. dr. Jelka Petrič Grabnar	Tveganje, da kdo zboli za rakom, povečuje nezdrav življenjski slog (premalo gibanja, debelost, nezdrava prehrana s premalo vlaknin, sadja in zelenjave, uživanje alkohola in kajenje). Presejalni programi v Sloveniji: Dora, Zora in Svit.
februar 2014	Uporabni okrasni vrt; Klub Gaia	Lepoti in funkcionalnosti okrasnega vrta dodamo še uporabnost, če uporabljamo sadne in zelenjavne rastline tudi za okras.
marec 2014	Kolumbija; Manca Čuješ	Republika Kolumbija je obmorska država v severozahodni Južni Ameriki. Ime je dobila po raziskovalcu Krištofu Kolumbu, čeprav ta ni bil nikoli v Kolumbiji.
marec 2014	Resnica, besede; Jana Štrukelj	»Naj bodo tvoje besede sladke, kajti nikoli več, kdaj jih boš moral pojesti.« (indijanski pregovor)
april 2014	Avstralija; Jasna Žaler	Avstralija je najbolj ravna celina na svetu, bogata in manj naseljena. Prebivalci so nasmejani, neobremenjeni in odprtih rok sprejmejo vsakega

		turista.
april 2014	Socialna služba in oblike pomoči; Andreja Selšek	Seznanitev s pravicami v okviru socialne zakonodaje, ki jo izvajajo Centri za socialno delo.

Zbrani člani UTŽO na enem izmed torkovih predavanj.

3.2 POPOTNE MALHE – STROKOVNE EKSKURZIJE

oktober 2013	Jurklošter in Laško
november 2013	Vrhnika in Bistra

3.3 KROŽKI UTŽO V 2013/2014

TREBNJE (CIK):

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	ČAS	ŠT. UDELEŽ.	ŠT. UR
Angleščina I, začetni tečaj	Rozi Juvanc	Slobodanka Done Ivanc	ponedeljek, 9.00–10.30	5	50
Angleščina II, nadaljevalni tečaj	Majda Miklič	Lea Udovč	sreda, 8.30–10.00	5	30
Angleščina IV, nadaljevalni tečaj	Martin Hočevar	Lea Udovč	ponedeljek, 8.30–10.00	11	44
Nemščina II, nadaljevalni tečaj	Veronika Gričar	Anta Velečič	sreda, 9.00–10.30	8	30
Španščina III, nadaljevalni tečaj	Igor Zaplotnik	Nina Lončar	petek, 8.30–10.00	9	40

Likovno-ustvarjalni krožek Trebnje	Majda Miklič, Stanka Pungartnik	Stanka Pungartnik	sreda, 9.00–11.15	11	66
Klekljanje III, nadaljevalni tečaj	Emilija Špendal	Martina Korošec	četrtek, 9.00–11.15	8	60
Folklorna skupina Nasmeh	Ivanka Novak	Branka Moškon	četrtek, 9.00–11.00	18	62
Plesna skupina Ajda	Martina Korošec	Tanja Korošec	ponedeljek, 13.15–14.45	16	40
Plesna skupina Mavrica	Marija Šušteršič	Tanja Korošec	četrtek, 13.30–15.00	19	72
Rekreacija Trebnje	Marija Koželj	Marija Uhan	pon. & čet., 17.00–18.00	21	55
Pohodništvo	Martin Hočevar	Viktor Uhan	druga sreda v mesecu	74	27,5
Zgodovina umetnosti skozi čas	/	Andrejka Nose Vabič	vsak drugi četrtek 9.00-10.30	5	24

V letošnjem študijskem letu je v Trebnjem potekalo pet jezikovnih tečajev: začetni tečaj angleščine in dva nadaljevalna tečaja angleščine, nemščine ter španščine. Ročne in umetniške spretnosti smo urili pri tečaju klekljanja in likovno-ustvarjalnem krožku. Gibanju, druženju in kulturi smo se posvečali pri petih krožkih. Letos je delovalo 12 krožkov. Krožek je v povprečju trajal 48 ur in se ga je udeležilo 17 oseb. Tudi letos je bil najbolj obiskan krožek »razmigovalne« narave, in sicer je letošnji »zmagovalec« pohodništvo, ki ga je obiskovalo kar 74 oseb.

MIRNA:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	ČAS	ŠT. UDELEŽ.	ŠT. UR
Aerobika – zdrava rekreacija	Marijana Povšič	Darja Krivec	ponedeljek, 18.30–19.30	12	21
Zdravilna zelišča	Marijana Povšič	Jože Kukman	četrtek, 15.00–17.00	16	8
Ročna dela	Marijana Povšič	/	četrtek, 15.00–17.00	8	25

Na Mirni so potekale tri delavnice, in sicer aerobika, zdravilna zelišča in ročna dela. Krožka se je v povprečju udeležilo 12 udeležencev, trajal pa je v povprečju 18 ur.

ŠENTRUPERT:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	ČAS	ŠT. UDELEŽ.	ŠT. UR
Ustvarjalni krožek	Marija Jaklič	Silva Mežnar	sreda, 9.00–11.15	10	60

V Šentrupertu je potekal le ustvarjalni krožek, ki ga je obiskovalo 10 žensk.

ŠENTLOVRENC:

KROŽEK	ANIMATOR	MENTOR	ČAS	ŠT. UDELEŽ.	ŠT. UR
Zdravilna zelišča	Francka Grošel	Jože Kukman	torek & sreda, 15.00–18.00	21	12

Ustvarjalni krožek	Majda Kužnik	Boža Zupančič	torek, 17.00- 18.30	9	60
--------------------	--------------	---------------	---------------------------	---	----

V Šentlovrencu se je letos krožku zdravilna zelišča pridružil še ustvarjalni krožek. Krožek je v povprečju obiskovalo 15 udeležencev, trajal pa je 36 ur.

3.4 SREDINO MESEČNO POHODNIŠTVO

DATUM	KJE SMO PEŠAČILI?	ŠT. UDELEŽENCEV
9. oktober 2013	Pohod od Osankarice do Treh žebļjev	37
13. november 2013	Pohod po Martinovi nedelji skozi Gadovo peč	50
11. december 2013	Pohod pred novim letom po čateških goricaħ od Čateža do Trebnjega	42
15. januar 2014	Pohod po Parenčani od Škofij do Dekanov	50
8. februar 2014	Pohod po poti kulturne dediščine	zaradi posledic februarskega žleda odpadel
12. marec 2014	Pohod po Slomškovi poti od Ponikve do Dramelj, tretji del Slomškove poti	39
16. april 2014	Pohod skozi Rakov Škocjan	44
14. maj 2014	Pohod po Soški poti: od Soče do Bovca	47

V preteklem študijskem letu je za nami sedem pohodov. V povprečju se je enega pohoda udeležilo 44 oseb. Največ pohodnikov je bilo na drugem pohodu v novembru, ko smo se po Martinovi nedelji odpravili skozi Gadovo peč in na četrtem pohodu po Parenčani od Škofij do Dekanov, ko se je pohoda udeležilo 50 članov.

3.5 DELAVNICE V OKVIRU PROJEKTA CVŽU DOLENJSKA

V okviru projekta Center vseživljenjskega učenja Dolenjska smo delavnice izvajali v Trebnjem, Šentrupertu, Mokronogu, Šentlovrencu in v ZPKZ Dob.

DOM STAREJŠIH OBČANOV TREBNJE:

DELAVNICA	DATUM	IZVAJALEC
Individualno učenje osnov računalništva	1. 10. 2013	Kristina Jerič
Individualno učenje osnov računalništva	5. 11. 2013	Kristina Jerič

KRAJEVNA KNJIŽNICA ŠENTRUPERT:

DELAVNICA	DATUM	IZVAJALEC
Novo leto prihaja in razstava	9. 12. 2013	Silva Mežnar Kristina Jerič

KRAJEVNA KNJIŽNICA MOKRONOG:

DELAVNICA	DATUM	IZVAJALEC
------------------	--------------	------------------

Individualno učenje osnov računalništva	16. 9. 2013	Kristina Jerič
Individualno učenje osnov računalništva	11. 11. 2013	Kristina Jerič

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013; razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve: izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.«

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
 ZNANOST IN ŠPORT**

Naložba v vašo prihodnost
 OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
 Evropski socialni sklad

4. POROČILA KROŽKOV

4.1 ANGLEŠČINA I – začetni tečaj

Vsi udeleženci krožka smo si želeli obnoviti znanje angleščine. Predavateljica ga. Slobodanka Done Ivanc je bila z nami zelo prijazna. Obnovili smo veliko znanja. Ker od začetka vsi udeleženci krožka niso obiskovali, smo tečaj podaljšali za dober mesec. Med udeleženci je bil tudi en moški.

Rozi Juvanc

4.2 ANGLEŠČINA II – nadaljevalni tečaj

V šolskem letu 2013/14 smo se prvič zbrali v novi zasedbi in pod novim mentorstvom. Skupina se je takoj izkazala za zelo homogeno in vsi smo z veseljem obiskovali tečaj, ki je predstavljal tudi prijetno druženje. Skupno pet udeležencev je redno obiskovalo tečaj in aktivno sodelovalo pri učnih urah. Tudi domačih nalog in glasnega govorjenja v angleščini se ni ustrašil nihče.

S pomočjo učbenika in delovnega zvezka *New English File Elementary* smo ponovili snov, ki so jo nekateri že poznali in usvojili novo znanje tako s področja slovnice kot besedišča: med drugim smo obravnavali čas Present Simple, časovne predloge, osebne in svojilne zaimke ter praktično sporazumevanje z različnih področij, kot je na primer obisk kavarne ali nakupovanje.

Delo je potekalo v prijetnem vzdušju in vsi smo dosegli, če ne celo presegli pričakovanja, vloženi trud pa se je poplačal tako, da smo ob koncu tečaja prikazali svoje znanje. Kot je za angleščino značilno, nam je več težav povzročalo pisanje kot razumevanje. Z veseljem se bomo novim jezikovnim izzivom podali naproti tudi naslednje šolsko leto.

Majda Miklič in Lea Udovč

4.3 ANGLEŠČINA IV – nadaljevalni tečaj

Na tečaj angleščine se je v šolskem letu 2013/14 prijavilo deset slušateljev. Kasneje se nam je pridružil še eden in s tem popestril strukturo po spolu. Od enajstih udeležencev je bilo sedem deklet in štirje fantje, ki smo večinoma redno obiskovali predavanja.

In the school year 2013/14, 10 members applied for the English course (advanced level 4). Later we were joined by another member that enriched our gender structure – 7 out of 11 members are women and 4 are men, and they all attended the course fairly regularly.

V glavnem smo utrjevali že poznano snov, precej pa je bilo tudi novih tem, ki smo jih obdelovali po novem učbeniku, ki smo ga nabavili ob zaključku prejšnjega leta. Še vedno pa so nam največ preglavic povzročali časi v angleški slovnici. To seveda ni nič nenavadno, saj smo vsi že upokojeni in nam najbolj leži pretekli čas. Tudi mentorica je bila ista kot prejšnje leto in je program primerno prilagodila našemu nivoju znanja.

We mostly revised topics already known to us, but there were also new topics, which we discovered with the help of our new textbook, acquired at the end of last year. English tenses remain the toughest nut to crack, which is not unusual: we are all retired and our fondest memories only come in past tense. Our mentor remained the same as last year and she tailored the programme to our level of English.

Po dogovoru smo na srečanjih pripravili predstavitve v angleškem jeziku. Na ta način smo izvedeli nekaj novih stvari o vajah Tai chi, pisateljici Almi Karlin, Titovi ladji Galeb, Novem mestu in Ljubljani, Trebnjem in Franckinem novem okolju Vrhniki, spoznali vsebino zanimive knjige in korenine Rudolfa Maistra, ki segajo v Trebnje. Izvedeli smo tudi zanimivosti iz Avstralije in ZDA, ki sta jih predstavila sošolca, ki sta bila tam na obisku. Ob tem smo ugotovili, da sta uspešno uporabila pridobljeno znanje angleškega jezika.

As agreed, we all prepared a presentation in English, which was delivered in front of the class. In this way we have learned many new things: about Tai chi exercises, author Alma Karlin, Tito's ship Galeb (Seagull), the cities Novo mesto, Ljubljana, Trebnje, and Francka's new home Vrhnika, got acquainted with an interesting book and the roots of Rudolf Maister, which extend to Trebnje. We also learned many interesting things about Australia and the USA, presented to us by our classmates who visited those countries and we learned that they successfully utilised their knowledge of English.

Kot vsako leto pa je bila tudi letos naša najpomembnejša obšolska dejavnost »kavica in čvek« v bližnjem lokalu, kjer se bomo glede na dogovor dobivali tudi enkrat mesečno ob ponedeljkih med počitnicami, da vsaj delno obdržimo kondicijo za naslednje šolsko leto.

As every year, our most important extracurricular activity remains "coffee and chat" at the nearby cafe, where we will continue to meet on Mondays once a month during the holidays in order to stay fit for the next school year.

V letošnjem letu nismo nabavili nobene dodatne literature, saj smo ugotovili, da nam bo učbenik, ki smo ga naročili konec preteklega šolskega leta, uspešno služil tudi še naslednje leto, ko bomo obiskovali nadaljevalni tečaj angleščine – nadaljevalni 5.

We haven't acquired any new books this school year, for we have established that our current textbook will continue to serve us well during the next school year's advanced English course 5.

Seveda pa smo kljub precejšnjemu številu članov v skupini še vedno odprti za nove člane, ki so na ravni znanja angleškega jezika približno enaki nam, zato vabimo zainteresirane, da se nam pridružijo v naslednjem šolskem letu.

Despite a large number of members in our group we are still accepting new members whose knowledge of English is similar to

ours, therefore we are inviting all those interested to join us in the next school year.

Še vedno pa nam ni uspelo organizirati strokovne ekskurzije v angleško govorečo državo – Anglijo. Čas bi že bil, da to tudi udejanimo in v praksi preverimo naše znanje angleščine.

We still haven't managed to organise an excursion to an English-speaking country, preferably England, so it may be time to realise this plan and test our English in a practical way.

Letošnje šolsko leto smo zaključili ob klepetu z našima ameriškima prijateljema, zakoncema Bleggi, Marcio in Donom, ki sta prišla na obisk k Igorju. Vsi smo lahko v praksi preizkusili naše znanje angleščine, saj sta oba izredno dobra poslušalca in govorita zelo enostavno in razločno, prav primerno za nas.

We bookended this school year with a chat with our American friends, Marcia and Don Bleggi, who were in Slovenia to visit Igor. We were all able to test our English, for they are extremely good listeners and they speak in a very clear manner, which is perfect for our needs.

Tečajniki angleščine v razredu.

... in skupaj z mentorico pri pitju kavnice.

Z zakoncema Bleggi na klepetu ob kavici v »našem« lokalu, spodaj podpisani je govoril tudi z rokami.

Martin Hočevar

4.4 NEMŠČINA II – nadaljevalni tečaj

V šolskem letu 2013/2014 je tečaj nemškega jezika potekal že tretje leto. Načrtovanih 30 učnih ur smo tudi realizirali. Tečaj je vodila prof. Anta Velečič, ki nam je snov odlično razložila in nas pri usvajanju znanja spodbujala. Spoznali smo posebnosti nemške slovnice, ki je včasih kar zahtevna.

Od lanske skupine nas je ostalo le pet članov, pridružili pa so se nam trije novi. Tečaj smo redno obiskovali, kar kaže tudi na to, da si močno želimo obnoviti znanje jezika, ki smo ga pridobili v času svojega šolanja.

Veronika Gričar

Leto 2013 je bilo zame posebno leto. Najprej upokojitev, nato še selitev iz Ljubljane na Dolenjsko – v vas Žubina. Po zaslugi tete Slavke Kramer, ki me je popeljala v UTŽO Trebnje, sem se odločila, da obnovim in nadgradim znanje nemščine, in vpisala sem se v tečaj. Vsako sredo se nas je zbralo vseh osem udeležencev. Nadvse pa moram pohvaliti prof. Anto Velečič, ki nam je snov podajala na zelo pregleden, strokoven in prijazen način. Upam in želim si, da bi se jeseni zopet zbrali vsi skupaj in nadaljevali.

Zvonka

Življenje je eno samo učenje. Nemški jezik sva se učila v osnovi in srednji šoli, na fakulteti in na tečajih, ki so bili organizirani v času službovanja. Kje je že vse to! Ker sva veliko pozabila, sva se odločila, da poizkušava znanje ponovno pridobiti. Odločila sva se, da se prijaviva v nadaljevalni tečaj nemškega jezika. Kar strah naju je bilo. Ta pa je bil odveč, ker naju je skupina in mentorica prof. Anta Velečič lepo sprejela. Načrtovanih 30 šolskih ur je hitro minilo. Naša predavateljica nam je prijazno, zanimivo in potrpežljivo podajala načrtovano gradivo. Ni ji bilo težko kakšno snov večkrat ponoviti. V krožek nemškega jezika se bova prijavila tudi naslednje šolsko leto na UTŽO, če seveda le-ta bo. Zadala pa sva si, da bova stvar vzela bolj resno. Brez vaj doma, resnega pristopa in utrjevanja snovi ne moreš priti do želenega uspeha.

Tomaž in Marjana

Milanka Dinić: Dobre vile, 1976.

Last Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, GT 272, foto: Studio 5.

4.5 ŠPANŠČINA III – nadaljevalni tečaj

UTŽO Trebnje nam je že tretje leto omogočila obiskovanje tečaja španskega jezika.

Ne zaradi španskih nadaljevank, pač pa zaradi vedoželjnosti in prijetnih sošolcev, smo se odločili, da začnemo s tem zanimivim romanskim jezikom. Naša srečanja so potekala ob petkih, ob 8.30. Ni bilo vedno najbolj enostavno, vendar je usvojeno znanje lepo plačilo za naš trud. Vemo, da je vse odvisno od nas samih in tudi tu velja vsem znani rek: »Kolikor vložiš, toliko dobiš.« Ana, Zvone in Marja so se nam pridružili kasneje in so nas brez večjih težav dohiteli v poznavanju jezika.

Naša mentorica je bila Nina Lončar. V letošnjem letu smo morali slušatelji v španščini predstaviti neko jed ali sladico. Ni bilo najbolj enostavno, vendar je vsem udeležencem uspelo opraviti to nalogo.

Predstavil bi vam rad špansko abecedo in štetje do deset. Ko boste prebrali te osnove, boste ugotovili, da je španščina prav prijeten romanski jezik. Morda vas bo pritegnilo in se nam boste pridružili v novem šolskem letu.

Abeceda – el alfabeto

Špansko tradicionalno abecedo sestavlja 30 črk: 5 samoglasnikov (las vocales) in 25 soglasnikov (las consonantes). Samoglasniki so a, e, i, o in u, soglasniki pa vse ostale črke. Samoglasniki so pogosto zapisani z ostrivcem (á, é, í, ó, ú), u pa tudi s preglasom oz. dierezo (ü). Posebnost med soglasniki je zraven sestavljenih črk še ñ (n s tilde).

Črka	Izgovorjava	Črka	Izgovorjava
A a	a	N n	enne
B b	be	Ñ ñ*	enje
C c	ce	O o	o
CH ch*	če	P p	pe
D d	de	Q q	ku
E e	e	R r	erre
F f	effe	RR rr*	erre doble
G g	ge	S s	esse
H h	ače	T t	te
I i	i	U u	u
J j	hota	V v	uve
K k**	ka	W w**	uve doble
L l	elle	X x	ekis
LL ll*	elje	Y y	i griega
M m	emme	Z z	zeta

Numeros:

- 1) uno, 2) dos, 3) tres, 4) cuatro, 5) cinco, 6) seis, 7) siete, 8) ocho, 9) nueve, 10) diez

Saj je šlo, mar ne?

Prijazno vabljeni med nas in prepričan sem, da boste kar hitro usvojili osnove španskega jezika in španske nadaljevanke gledali s še večjim zanimanjem.

Slušatelji tečaja španščine.

Otroci iz Vrtca Mavrica na obisku.

Igor Zaplotnik

4.6 LIKOVNO-USTVARJALNI KROŽEK TREBNJE

Ko smo se na začetku šolskega leta zbrale na tradicionalni prvi kavi v Homu, se nam je zdelo, da je pred nami toliko časa in da bomo lahko naredile kup novih stvari. Druga misel je bila realnejša: ne veliko, pa to dobro. Ker sofinanciranje še ni bilo dorečeno, smo se odpovedale zunanjim mentorjem in poiskale pomoč kar doma.

Ga. Majda Miklič nam je s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem pomagala pri izdelovanju nakita iz fimo mase in iz perlic. Navdušene smo bile nad prelepimi ogrlicami, obeski, uhani in prstani. Pa tudi precej »darilnih« zadreg smo lahko rešile okrog novega leta.

Ga. Irena Zihrel je slikarka z dolgoletnim stažem, vrsto likovnih tečajev in nespornim talentom. V njeni šoli smo se spoprijele z akrilom. Slikanje tihožitja je bil izziv, ker smo morale rešiti vrsto likovnih elementov. Na to nas je pripravila z uvodnim predavanjem o likovnih ključih. Irena nas je potrpežljivo vodila, popravljala in nam svetovala. Pa tudi s pohvalami ni skoparila in ni čudno, da smo z veseljem delale.

Julija Vodnjav, naša najmlajša, pa je vzela vajeti v roke zadnja. Najprej nam je predstavila krasilno umetnost, njene posebnosti in simboliko. Pripravila nam je tudi kratko skripto, da smo si z njo pri delu pomagale. V črni in rdeči barvi smo okrasile kuhalnice, šatulje in druge lesene predmete. To drobno, skoraj filigransko risanje nas je navdušilo. Pravzaprav smo bile kar presenečene, kako imenitne izdelke smo naredile.

Po dolgem času smo se vrnile k slikanju na svilo. Dobro je bilo preveriti, ali še vemo, kako to gre. Novoletne čestitke so stalnica, ki se ji nobeno leto ne odpovemo. Skušamo pa vsako leto narediti drugačne, lepše in unikatne.

Prav tako smo se letos vrnile tudi k okraševanju pirhov. Nastalo je kar nekaj lepih izdelkov v servietni tehniki, z marmoriranjem in poslikavo z akrilnimi barvami.

Za zaključek smo se zbrale pri gospe Nadi Mlakar, ki nas je pocrkljala s kavico in pecivom, potem pa smo se odpravile dalje. Gospa Irena nam je odprla vrata svoje hiše na Hmeljčiču. Ne vem, ali smo bolj občudovale čudovit razgled s terase ali slike, ki krasijo njen dom. Nismo se mogle upreti njenim kulinaričnim mojstrovčinam, ki nam jih je postregla. Pohvale pa ne gredo samo njej, ampak tudi njenemu možu g. Marku, ki je hrabro in prijazno prenesel našo invazijo na njun idiličen dom.

Poslovile smo se z željo, da se oktobra spet srečamo (v dobri formi), polne načrtov in idej, predvsem pa kot prijateljice, ki jim je druženje v veliko veselje.

In še ščepec statistike: 22 srečanj, 66 ur.

Na začetku leta nas je bilo 12, na koncu pa 11 udeleženk.

Zaključek krožka na Hmeljčiču.

Stanka Pungartnik

V SPOMIN

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep,
kot zvezda na nebu.

Tone Pavček

Izenada smo izgubile našo »šefico«, kot smo ji rekle pri likovno-ustvarjalnem krožku. Stanka Pungartnik je likovno-ustvarjalni krožek vodila vse od njegovega začetka. Po rodu je bila zavedna Metličanka, a je imela rada tudi Trebnje. Tu si je ustvarila družino in v knjižnici Pavla Golie službovala do upokojitve. Pri delu v krožku je bila vedno polna energije, spodbujala nas je, da smo ustvarjale like, mozaike in še mnogo drugega. Sestajale smo se vsako sredo, klepetale, se smejale in ustvarjale. Nobena izmed nas ni pomislila, da je življenje

tudi kruto in te prizadene, ko najmanj pričakuješ. Zelo jo bomo pogrešale in za vedno bo ostala v našem spominu.

Meta Bukovec

4.7 KLEKLJANJE III – nadaljevalni tečaj

Z zaključkom letošnjega študijskega leta UTŽO smo »trebanjske klekljarice« uspešno končale četrti letnik klekljanja. Sedaj se zares lahko pohvalimo z izdelki, ki niso samo prtički, ampak je nežno stkana čipka že del mnogih uporabnih izdelkov, ki jih z veseljem pokažemo na vsakoletni razstavi v prostorih CIK-a Trebnje, hkrati pa na UTŽO-jevem bazarju omogočimo nakup izdelkov.

Ko omenimo idrijsko čipko, najprej pomislimo na Idrijo, ki naj bi bila zibelka klekljanja na Slovenskem. Idrijska čipka je geografsko zaščitena slovenska posebnost. Primož Knez je ob letošnjem klekljarskem festivalu v Žireh povedal, da smo na to lahko ponosni, vendar je ta geografska označba naredila velik razkol med klekljaricami.

Pri tem se postavlja vprašanje, katera čipka je prava. Geografsko zaščitena idrijska čipka je po njegovem mnenju napaka, saj v Sloveniji deluje 90 klekljarskih društev, v čipkarske šole je vključenih približno 700 otrok, v okviru izbirnega predmeta se izobražuje 300 otrok, klekljarska društva pa premorejo do 2500 članov. Podatki kažejo, da je klekljanje razširjeno po vsej Sloveniji, zlasti še v Poljanski in Selški dolini, v Ljubljani in še nekaterih drugih krajih. Zaradi tega je precej grenak priokus delitve na prave in neprave čipke.

Pomemben pa je podatek, da so na letošnjih klekljarskih dnevih v Žireh klekljarice ustvarjale izdelke po 100 let starih vzorcih, ki so del kulturne dediščine.

Ne glede na gornje ugotovitve smo trebanjske klekljarice, ki delujemo v okviru UTŽO Trebnje, ponosne, da smo usvojile tehniko klekljanja,

čeprav nismo vključene v nobeno klekljarsko društvo. Z delom nameravamo nadaljevati tudi v študijskem letu 2014/2015, ker nas je klekljarska nit ovila tako močo, kot je močna pajkova mreža.

Emilija Špendal

»Kleklarice«.

4.8 FOLKLORNA SKUPINA NASMEH

Koliko lepega in zanimivega je naša skupina spet doživela z mentorico Branko. Kar ne morem verjeti, da članice delujemo tako zagnano. Redno obiskujemo vaje in prav bojimo se, da bi manjkale. Zgodi se celo, da »babica varuška« svojega varovanca pripelje kar na vajo. Če pa se kdaj zgodi, da katera ostane brez para, ni nobeni dolgčas, ker ji Branka takoj v roke pomoli inštrument »ribežen«.

Vsako študijsko leto pa nam prinese nove izzive. Letos smo si spet zadale zahtevno nalogo. Po nasvetu mentorice smo se namreč odločile za novo kostumsko podobo, saj smo potrebovale folklornim plesom primerno ljudsko nošo. Mentorica Branka in gospa Aleksandra

Šepec sta se odločili za oblačilno podobo žensk na Dolenjskem z začetka 20. stoletja. To je bil za nas velik finančni zalogaj, ki smo ga uspešno izpeljale tudi s pomočjo občine Trebnje in KS Trebnje. Za pomoč se jim iskreno zahvaljujemo, tudi gospe Aleksandri najlepša hvala za njen prispevek k naši novi kostumski podobi.

Do konca aprila smo realizirale:

- razstavo ob začetku šolskega leta UTŽO,
- 30 vaj (1 krat tedensko po 2 uri),
- 10 nastopov na raznih družabnih dogodkih in prireditvah,
- obisk folklorne prireditve Zeleni Jurij v Ljubljani,
- več družabnih dogodkov in pohodov v naravo,
- snemanje glasbene spremljave na zgoščenko,
- dokumentiranje delovanja krožka – slikanje, snemanje, predstavitev na spletni strani in na Facebooku.

Letos smo se na prigovarjanje Mojce Femec le opogumile in se s spletom dolenjskih plesov predstavile na Srečanju otroških in odraslih folklornih skupin v Novem mestu. Po izjavi mentorice smo v konkurenci izrednih folkloristov nastop dobro izvedle.

Presenetila nas je tudi gospa Irena Shyama Hlebš iz oddaje Na lepše, ki nas je povabila, da smo s svojimi plesi sodelovale na snemanju oddaje o Deželi kozolcev v Šentrupertu.

Še naprej sodelujemo z malčki v vrtcu Trebnje (obiskali so nas za dan žena, me pa smo jim v aprilu obisk vrnile), z DSO Trebnje ter s KS Trebnje (srečanje starejših krajanov) in tako uresničujemo medgeneracijsko sodelovanje.

Za našo skupino pa se šolsko leto ne bo končalo aprila, ampak šele v začetku julija. V maju in juniju imamo v programu še nekaj nastopov, zato moramo tudi z vajami nadaljevati.

Res smo z vsem srcem povezane s skupino Nasmeh, škoda nam ni ne časa ne denarja.

Ivanka Novak

Pred dobrim letom sem prevzela vodenje folklorne skupine Nasmeh, ker so po šestih letih ostale brez mentorja. Odločila sem se in sprejela povabilo, saj je bil to zame nov izziv na področju folklorne dejavnosti. Šest let folklornih izkušenj se je poznalo že na prvih vajah, saj so obvladale že marsikateri folklorni korak. Delo v skupini je prijetno in polno presenečenj, njihova dobra volja pa je nalezljiva.

Čeprav članice niso več tako rosno mlade, so vedno pripravljene na nove folklorne izzive. Odločitev za novo kostumsko podobo so uspešno izpeljale. Prvič so se udeležile območnega srečanja otroških in odraslih folklornih skupin *Tu pa je ena leipa reič*, ki je potekalo v Novem mestu. Strokovni spremljevalec, ki je ob zaključku prireditve podal mnenje o skupini, je rekel: »Kljub dejstvu, da so odrsko postavitve izvajale brez plesalcev, je ta delovala prijetno in gledljivo.«

Branka Moškon, mentorica

Nastop na Festivalu marmelade pod kozolci v Šentrupertu.

NOVA PODOBA

Branka nas je na vajah nagovorila: »Punce, nova oblačila potrebujete, da boste v njih predstavile obdobje izpred stotih let.« Z Aleksandro sta se posvetovali in se dogovorili za nabavo blaga, kroje in plačilo.

Spet nova proba sledi.
Vsaki posebej se posveti,
da bluza res dobro stoji,
da se krilo lepo zavrti.

Naše rahlo nezaupanje v nove obleke je počasi izginjalo in vse bolj so nam bile všeč. Ko smo se prvič pokazale v novi podobi, so nas večinoma pohvalili.

Branka pa je še svetovala: »Manjkajo še ustrezna pokrivala.«

Stvar je Vera v roke vzela.
Veliko poti je naredila
in dosti časa porabila,
da nam je klobuke priskrbela.

Zdaj smo se že navadile na »novo opremo«, čeprav imamo več dela z njo. A če hočemo nadaljevati folklorno izročilo, morajo biti tudi oblačila v duhu časa. Naši Branki smo hvaležne.

Zahvala Patriciji Pavlič, Mojci Femec in Silvi

Začetek UTŽO-ja na CIK-u.

INOVACIJSKI NAČRT ZAČUTIMO GLASBO IN OBISK FOLKLORNE SKUPINE NASMEH V VRTCU MAVRICA TREBNJE

Folklorna skupina Nasmeh je pod vodstvom Branke Moškon in harmonikarja Ivana Bukovca v četrtek, 24. 4. 2014 nastopila v vrtcu Mavrica v Trebnjem. V inovacijski projekt Začutimo glasbo, ki poteka že drugo šolsko leto, je vključeno devet skupin otrok različnih starosti: Medvedki, Gumbki, Pingvinčki, Žabice, Ribice, Slončki, Metuljčki, Deteljice in Škorpjončki.

V okviru poglobljanja sodelovanja z okoljem otroke nekajkrat letno obišejo gojenci Glasbene šole Trebnje, dvakrat so jih obiskale različne zasedbe orkestra slovenske vojske in razni drugi glasbeni ustvarjalci, plesna skupina Ajda pa jim je predstavila tradicionalne plese različnih evropskih držav. Skozi glasbene aktivnosti in različna glasbena doživetja želijo otrokom na zanimiv način predstaviti glasbo in ples, vplivati na njihov celostni razvoj in jim omogočiti polno čustveno doživljanje in veselje ob glasbenih dejavnostih. Naša skupina Nasmeh se je z veseljem odzvala povabilu k temu projektu. Malčkom smo predstavili sklop dolenskih plesov. Malčki in prijazne vzgojiteljice so bili našega obiska veseli, saj so z nami prepevali in zaplesali. Vsi smo bili zadovoljni in obljubili smo, da se še kdaj srečamo, kajti le tako bomo ohranili stik s preteklostjo in kulturno dediščino.

Anica Janežič

POZDRAVLJENI, PRIJATELJI

O, kako je lepo priti med vas,
spet prijateljem pogledati v obraz.

Verjetno boste pa priznali vsi,
kako hitro čas beži.

So pa nekaj najlepšega –
ta naša srečanja.

Malo se nasmejemo, zapojemo, zoplešemo,
tako dobro voljo še domov prinašamo.

Nasmejati se iz srca –
je slajše od čaja zdravilnega.

Ko pa se Nasmeh odene v obleko novo,
začuti duhovno in miselno prenovo.

Veselo začnimo novo šolsko leto,
da bi bilo v vseh pogledih dobro začeto.

Na zdravstvene in druge delavnice ne smemo pozabiti,
treba bo še na predavanja hoditi.

Tilka Gorenc

4.9 PLESNA SKUPINA AJDA

Članice plesne skupine Ajda z mentorico Tanjo smo se v nedeljo, 18. maja 2014, odpeljale na zaključni izlet. Cilj so bile Benetke in ogled ladje za križarjenje z imenom Costa magica.

Oblačno vreme nas je pospremilo do Ljubljane, razigrane smo zasedle sedeže na avtobusu in se prepustile Turistični agenciji B2B in njenemu vodiču Andreju Steklasi. Med vožnjo nam je predstavil omenjeno agencijo s poudarkom na ponudbi različnih križarjenj. Ob avtocesti v Italiji smo se okrepčale z dobro kavico in zajtrkom. Tu je za naš smeh nehote poskrbela Franja, ki je svojo elegantno opravo

kombinirala kar s pohodniškim nahrbtnikom. Pot smo nadaljevale do Benetk, kjer smo že iz avtobusa zagledale dve zares veliki ladji. Pred ogledom ladje je bilo potrebno opraviti nekaj formalnosti, in sicer kontrolo dokumentov, pregled oseb in prtljage. Čakajoče v vrsti so nekatere »navihanke« hitro opazile in poklepetale z brhkim mladeničem, zaposlenim na ladji in zadolženim za potnike s področja nekdanje Jugoslavije. Kar vsem je bilo všeč, da je simpatični uslužbenec Slovenec.

Kot sem že omenila, je ladja Costa magica res ogromna, je plavajoči hotel, ki na krov sprejme okrog 3500 potnikov in ima 14 nadstropij. Za udobje in nemoteno delovanje skrbi številno osebje, zaposlenih je kar 1050 ljudi.

Ogled ladje je potekal v spremstvu ladijske hostese in našega vodiča, po različnih nadstropjih smo se premikali večinoma z dvigali. Najbolj nas je zanimalo, kakšne so kabine, kajti predstavljale smo si jih kot neke ozke kajute, v resnici pa so udobne hotelske sobe, izbiraš lahko kabino brez okna, z oknom ali balkonom. Navdušene smo bile nad palubo z različnimi masažnimi bazeni in ostalo welnes ponudbo. Po nadstropjih so potnikom na voljo številne restavracije, bari, različne trgovine, frizerski in kozmetični saloni, fitness dvorane. Zelo všeč nam je bilo tudi lepo urejeno gledališče, kjer so vsak večer predstave in prireditve za vse okuse. Na koncu nas je ladjar povabil v eno izmed restavracij na pogostitev z okusnim kosilom, pijačo in kavo.

Gotovo si bo katera v prihodnje uresničila križarjenje, saj smo zadovoljne zapuščale ladjo. Z vodičem Andrejem smo odšle na potep po vedno romantičnih Benetkah. Bilo je prijetno toplo in ob hoji po ozkih ulicah smo občudovale čudovito arhitekturo palač, cerkev, mostov, trgov, vodnjakov. Andrej nam je pripovedoval o zgodovini, zanimivostih, razcvetu in zatonu Benetk. Preko mostu Rialto smo prispele na Trg sv. Marka, kjer je bilo veliko turistov z raznih koncev sveta. Ko smo si ogledovale katedralo, stolp, Doževo palačo, most vzdihljajev, nekdanjo jetnišnico in mnoge druge lepote, so nas obletavali sivo-srebrni beneški golobi.

V prostem času smo odšle še v trgovinice in med stojnice s spominki, zapravile nekaj denarja za izdelke iz muranskega stekla, za beneške

maske ali kaj drugega. Na trgu smo se ponovno zbrale in se nepričakovano okrepčale s pristno dolensko kapljico, ki jo je Joži na naše veselje potegnila iz nahrbtnika. Steklenica je zaokrožila in ni nas motilo, ker nismo imele kozarcev. Martini pa smo se do solz nasmejale, ko je lovila bankovec za 20 evrov, ki ga ji je odnesla beneška sapica.

Bližal se je čas odhoda in nekaj deklet se je raje odpravilo peš, ostale pa smo se z vodnim avtobusom popeljale po velikem kanalu do postaje. Sledila je še kratka vožnja z vlakom in spet smo bile na našem avtobusu. Prijetno utrujene in polne vtisov smo krenile proti Ljubljani. V poznih večernih urah smo se z osebnimi avtomobili srečno pripeljale domov.

Šolsko leto se je izteklo in prilegle se nam bodo počitnice, jeseni pa se bomo spet z veseljem srečevale, se učile novih plesnih korakov in s svojimi nastopi razveseljevale gledalce.

Vida Povšič

4.10 PLESNA SKUPINA MAVRICA

Plesna skupina Mavrica se je v tem šolskem letu pomladila in številčno okrepila. Pridružile so se nam štiri mlajše upokojenke, ki so povprečje let skupine zmanjšale, obenem pa povečale število članic na devetnajst.

Temu se je prilagajalo delo skupine, saj je bilo več ponavljanja že naučenih plesov, da so lahko tudi novinke usvojile plesne korake.

Vedno nasmejani harmonikar Toni Gracar pa je poskrbel za dobro razpoloženje v skupini in plesalke smo se ob zvokih harmonike še bolj veselo zavrtele.

Vaje smo imele enkrat tedensko, ob četrtnih, naša mentorica je bila gospa Tanja Korošec. Poleg slovenskih ljudskih plesov smo plesale tudi plese sveta in Bachove cvetne plese.

Ob začetku šolskega leta UTŽO-ja smo se predstavile s spletom plesov sveta, zaplesale smo na prireditvi Veseli december in sodelovale na medobčinski proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku na Mirni.

S plesom v parku, novemu letu naproti.

Ob slovenskem kulturnem prazniku na Mirni.

4.11 REKREACIJA TREBNJE

Krožek rekreacija v okviru UTŽO Trebnje poteka že vrsto let. Tudi v študijskem letu 2013/2014 smo se rekreirale v telovadnici CIK Trebnje; od meseca oktobra do meseca marca dvakrat tedensko

(ponedeljek in četrtek), v aprilu in maju pa enkrat tedensko (ponedeljek) po načrtovanih ciljih in željah udeleženk.

Za splošno ogrevanje smo izvajale gimnastične vaje z različnimi zamahi z rokami, nogami, odkloni, dvigovanjem trupa in bokov. Za vzdrževanje kondicije gibljivosti sklepov in mišične moči smo izvajale raztezne vaje, vaje za pravilno držo, vaje za krepitev mišic in vaje za stabilizacijo hrbtenice in medenice. V vadbo vključujemo elastični trak in uteži, ki smo jih izdelale same. Program vadbe smo popestrile z vajami za ravnotežje in za pomlajevanje (tibetanske vaje).

V krožek je bilo vpisanih 21 članic. Največja udeležba je štela 19 rekreativk, kar je bilo že na meji zmogljivosti telovadnice, najmanjša udeležba 8, kar pomeni 50 % izboljšanje glede na preteklo leto.

Skupinska slika.

Priprava in ogrevanje.

Učimo se pravilnega sedenja.

Močne smo! Zadnjico dvignemo visoko v zrak.

Marija Koželj

4.12 POHODNIŠTVO

Pohodniki smo tudi v letošnjem šolskem letu ohranili množičnost, dosegli smo celo dva rekorda z udeležbo 50 članov, in sicer na Martinovem pohodu v Gadovo peč in na pohodu po zadnjem delu Parencane. Tudi ostali pohodi v letošnjem letu so minili ob primerni udeležbi, najmanj nas je bilo na prvem pohodu do Osankarice, ki je bil pohodniško tudi najkrajši in verjetno najlažji.

Realizirali smo sedem pohodov, eden je zaradi slabega vremena odpadel in ga bomo realizirali v naslednjem študijskem letu.

Seznam pohodov in udeležencev:

1. Pohod od Osankarice do Treh žebļjev – 37 pohodnikov
2. Pohod po Martinovi nedelji skozi Gadovo peč – 50 pohodnikov
3. Pohod pred novim letom po čateških goricaħ od Čateža do Trebnjega – 42 pohodnikov,
4. Pohod po Parencani od Škofij do Dekanov – 50 pohodnikov
5. Pohod po poti kulturne dediščine je zaradi posledic februarskega žleda odpadel in ga bomo poizkusili izvesti v naslednjem letu.
6. Pohod po Slomškovi poti od Ponikve do Dramelj, tretji del Slomškove poti, ki jo bomo nadgrajevali tudi v naslednjih letih – 39 pohodnikov
7. Pohod skozi Rakov Škocjan, kjer smo si ogledali lepote kraške narave in videli posledice februarskega žledoloma – 44 pohodnikov
8. Pohod po Soški poti: od Soče do Bovca – zaključek Soške poti (tretji del) v Trenti – 47 pohodnikov; trinajstim pohodnikom, ki so se udeležili vseh pohodov, smo podelili simbolične nagrade.

Udeležba na pohodih je bila v letošnjem letu zelo dobra, saj se je posameznega pohoda v povprečju udeležilo 44 pohodnikov.

Pohodniški krožek je verjetno najbolj raznovrsten, ob zdravi rekreaciji, ki jo v tretjem življenjskem obdobju še kako potrebujemo, se učimo spoznavati lepote in znamenitosti naše lepe domovine,

česar nismo uspeli v najbolj aktivnih letih našega življenja. Tako številna udeležba na pohodih je vredna občudovanja, saj s tem dokazujemo, kako cenimo zdravo rekreacijo in kako velika je naša želja, da spoznamo lepote naše prelepe dežele.

Od vode na površini do vode pod zemljo. Zgoraj Črno jezero na Pohorju, spodaj podzemna reka Rak, ki je poskrbela za naravne lepote Rakovega Škocjana.

Martin Hočevar

a) POHOD PO POTI POHORSKEGA BATALJONA: od Osankarice do Treh žabljev

To je bil prvi pohod v letošnjem študijskem letu.

V oblačnem jutru se nas je na avtobusu zbralo 37 pohodnikov, ki smo se odločili, da z g. Vikijem spoznamo kraj, kjer se je tragično zaključila zgodba legendarnega Pohorskega bataljona.

Ob opazovanju jesenske narave in poslušanju živega leksikona, gospoda Vikija, smo prispeli na Osankarico, kjer smo si v Planinskem domu lahko privoščili kavo ali čaj in dobrote iz svojega nahrbtnika.

Ko smo se okrepčali, smo se po gozdni poti napotili do Treh žabljev in že v dobre pol ure prišli do veličastnega spomenika Pohorskemu bataljonu. V tišini smo se poklonili 69 padlim junakom in spomenik okrasili z zvezdami, ki smo jih sestavili iz storžev. Mogočna drevesa so priča njihovem junaškemu zadnjemu boju, a drevesa ne govorijo, govorijo pa mnoge pesmi ...

Takole piše Franc Živič v pesmi Smrt Pohorskega bataljona:

*Ležijo borci tu in Šarh s sinovi,
nad njimi se razlega smeh surovi,
prekinjene so o svobodi sanje,
razbile krogle borcem so lobanje.
Pripognem se in vzamem zemljo v roke,
se spomnim spet na borce – še otroke,
njih sanje so bile globoke,
borili so za cilje se visoke.*

Molče smo se vrnili k planinskemu domu, kjer nas je oskrbnik »pocrkljal« z dobrimi borovničkami (v tekočem stanju) in okusnim pohorskim loncem, pa tudi sladica ni manjkala. Po ogledu muzeja in filma o Pohorskem bataljonu smo krenili proti Črnemu jezeru in po zanimivi gozdni stezi, po deskah do Treh kraljev, do avtobusa. Kako lepe jurčke so nekateri nabrali! Drugi pohodniki pa smo bili navdušeni nad lepoto rdečih mušnic, ki so nas pozdravljale.

Zadnjih nekaj metrov poti do avtobusa nas je malo požegnal dež, a smo mu bili kar hvaležni, da se nas ni spomnil že prej.

K spomeniku smo položili križe, narejene iz storžev.

Črno jezero – biser sredi pohorskih gozdov.

Z lepimi vtisi smo se okrog osemnajste ure vrnili domov. Hvala, Viki, polepšal in obogatil si nam ta jesenski dan, pa tudi družba je bila prijetna.

Slavka Kramer

b) POHOD PO MARTINOVNI NEDELJI SKOZI GADOVO PEČ

Gadova peč, zibelka našega posebneža – cvička. Dolga leta me je vleklo v te kraje, nikoli pa ni bilo prave priložnosti. Ta pohod mi je izpolnil željo, da obiščem še enega izmed krajev, ki sem ga že dolgo želel obiskati.

Prva postaja je bila v vasi Podbočje. Majhen kraj z zelo aktivnimi prebivalci. Nekoč so imeli celo slovenskega prvoligaša v košarki. V kraju smo si ogledali mogočno župnijsko cerkev, izvedeli veliko o kraju in cerkvi, pri izhodu pa nas je pozdravil prijeten zvok orgel, ki jih je igral Vikijev znanec in oče naše vodičke, ki nam je veliko povedala o še eni krajevni znamenitosti – kamnitem mostu iz rimskih časov.

Mimo zanimivih mostičkov smo se sprehodili do avtobusa in se mimo geološke učilnice v Šutni odpeljali do Planine, kjer smo na turistični kmetiji potešili naše želodce. Od tu smo se odpeljali do bližnjega mejnega prehoda s Hrvaško, kjer smo izstopili in peš nadaljevali proti Gadovi peči. Po rahlem vzponu smo prišli do obeležja, kjer so krški teritorialci zajeli zadnje pripadnike JLA.

Po poti, ki se je stalno spuščala, nas je spremljala gosta megla, ki nam je zastirala pogled na hrvaško stran in Krško polje, spremljalo nas je tudi rahlo pršenje iz oblakov, vendar ni zmanjšalo naše dobre volje in pričakovanja veselega zaključka. Nekateri smo bili med postankom deležni tudi kratke predstavitve in pokušnje sladkih gozdnih koreninic, ki jih je že kot mlada deklica nabirala naša Marija. Pa še božjega drevca so si nekateri nabrali, da so bili nahrbtniki kar lepo okrašeni.

Da smo res bili v Gadovi peči, dokazuje napis na hramu, pred katerim smo posneli eno »gasilsko«.

Na vrhu griča nas je pričakala mogočna stavba (zidanica in gostišče skupaj), kjer smo posedli v lični gostinski sobi. Tam sta nas pričakala gostitelja Zdenka in Ivan Urbanč. Po aperitivu, ki sta nam ga ponudila, smo se že lotili okusne enolončnice. Košarice s kruhom so bile v hipu prazne. Tudi cvičku se nismo odrekli. Večina se nas je udeležila tudi pokušine drugih sort vina. Dobre volje smo se podali na avtobus in se mimo Klunovih toplic odpeljali proti domu. To je bil še en zanimiv pohod.

Martin Hočevar

c) POHOD PRED NOVIM LETOM PO ČATEŠKIH GORICAH: od Čateža do Trebnjega

V sredo, 11. decembra 2013, smo se odpravili na pohod od Čateža do Trebnjega. Avtobus nas je čakal pri Galaksiji v Trebnjem. Napolnili smo ga skoraj do zadnjega sedeža. Pohoda se je udeležilo 43 pohodnikov.

V lepem sončnem jutru nas je avtobus odpeljal do križišča za Razbore pri Čatežu. Mentor Viki nam je prikazal pravi način nastavitve pohodniških palic, izvedli pa smo tudi nekaj ogrevalnih vaj. Naš vodič je bil Jože Štepec, domačin in član UTŽO.

Nedaleč od glavne ceste nas je pot pripeljala do prve vinske gorice, imenovane Krvica, ki je posejana z vinsko trto in lepimi zidanicami. Lepo je bilo pogledati kolono pohodnikov, ki se je vila skozi gozd proti vasi Zagorica. Kar hitro smo prispeli do Zemljice, nekoliko višje

gorice, od koder je bil pogled na vse strani. Da v Zemljici pridelujejo res kvalitetno vino, smo ugotovili ob pokušnji cvička, ki nam ga je natočil Beno Kozlevčar. Pot smo nato nadaljevali do Roj pri Čatežu, naprej do Trebanjskega Vrha in po gozdni poti vse do Šemerger, dalje do Račjega in Medvedjega sela in prišli do našega cilja.

Obdarovanje pohodnikov.

V Galaksiji smo imeli toplo malico, potem pa nas je obiskal Božiček z angelčkom in nas obdaril z darilcem in božičnim poljubom. Voščili smo si lepe praznike v upanju, da bomo nadaljevali naše najljubše druženje – pohodništvo.

Milka Pangerc in Fani Kozlevčar

d) POHOD PO PARENCANI: od Italije do Dekanov

Parencana je najbolj pogosto uporabljeno ime za bivšo ozkotirno železnico (760 mm) med Trstom in Porečem (Parenzo). Delovala je v letih 1902–1935. Dolžina proge je znašala 123 kilometrov. Ob progi je bilo 35 postajališč. Proga se je začela na tržaški postaji sv. Andreja, kjer je danes železniški muzej. Nato je potekala skozi Milje in v Škofijah vstopila na današnje slovensko ozemlje. Potem se je

usmerila proti Dekanom, se obrnila proti Koprju in nato ob današnji obalni cesti dosegla Izolo, nato Strunjan in skozi predor v Portorož do Lucije in Sečovelj, kjer je premostila reko Dragonjo in vstopila na hrvaški del Istre vse do Poreča. Načrtovanega odseka do Kanfanarja pa niso nikoli dogradili. Povprečna hitrost vožnje je znašala le 25 km/h, tako da je celotno potovanje s postanki trajalo okoli sedem ur. V okolici Grožnjana se je proga povzpela celo na nadmorsko višino 293 m, kjer se je vlak večkrat ustavil in potrebno je bilo »potiskati«. Počasno vožnjo so izkoriščali mnogi »slepi potniki«, ki si niso mogli privoščiti dragih vozovnic in so se s skakanjem z vlaka izognili kontrolam. Poleg potnikov je prevažal tudi sol iz Sečovelj, oljčno olje iz okolice Buj in Motovuna, sadje, zelenjavo, les, vino. Proga je bila zaradi majhnega števila potnikov (visoke cene vozovnic) ves čas delovanja nerentabilna, tako da so jo po 33 letih ukinili, čeprav je bila takrat edina povezava med Istro in srednjo Evropo. Danes se trasa železnice imenuje Pot zdravja in prijateljstva, ker jo uporabljajo rekreativci, kolesarji, tekači, pohodniki in vsi, ki cenijo zdravo življenje.

Mi smo pohod začeli v Škofijah, na italijanski meji. Najprej smo se povzpeli do proge Parenzana, od koder nam je pogled uhajal na Žaveljski zaliv na italijanski strani, kjer naj bi nastal naftni terminal. V središču Škofij smo prečkali slovensko planinsko transverzalo, si ogledali ostanke Morganove linije (meja med cono A in cono B svobodnega tržaškega ozemlja od 1943 do 1945), naredili kratek postanek za prigrizek iz »nahrbtnika« in v prijetno toplem sončnem vremenu nadaljevali pot do nekdanje železniške postaje v Dekanih, nato smo prečkali Rižano, hip zatem že prispeli do turistične kmetije Mlin, kjer so nas postregli z značilno domačo jedjo, bobiči (mineštra) in z domačim refoškom. Po okrepčilu smo se sprehodili do kmetije Stane, kjer smo lahko kupili domače vino in olje. Tudi degustacija ni manjkala. Nato smo se odpeljali v Izolo, naredili sprehod ob obali do Simonovega zaliva, v mestu pa smo obiskali še muzej Parenzana. Pohoda se je udeležilo 50 članov UTŽO. Razpeloženje je bilo prijetno, vreme lepo kot spomladi, čeprav je bil 15. januar.

Ogledali smo si muzej Parenzana in maketo ozkotirne železnice.

Najbolj lačni so »planili« na pričakovane bobiče.

Marko Kocjan

e) POHOD PO SLOMŠKOVI POTI: od Ponikev do Dramelj

Od Trebnjega do Šentruperta se je naš avtobus dodobra napolnil. V Tržišču sta se nam pridružila še Stane in Vanda in začelo se je potovanje v lepem sončnem dnevu.

Čez dobro uro smo bili že v slikoviti gričevnati Ponikvi, kjer se je leta 1800 rodil A. M. Slomšek. Ozemlje je kraškega značaja, ima bogato kulturno dediščino, z mnogimi kulturnimi in naravnimi obeležji ter bogato zgodovino. Znano je tudi po rastišču velikonočnice, ki uspeva pri Boletini in velja za največje rastišče pri nas. Cvet je pokončen, zvonast, vijolične barve, svilnato dlakav, z živo rumenimi prašniki.

Po ogledu čudovitih cvetic smo se mimo kraških izvirov odpravili proti cerkvi sv. Martina na Ponikvi. Tamkajšnji župnik nam je razkazal cerkev in njeno okolico. Ta v arhitekturnem in umetnostnem pogledu velja za biser visokega baroka na slovenskih tleh. Začeli so jo graditi okoli stare cerkve leta 1737. Posebno lep je glavni oltar, posvečen svetemu Martinu, baročna prižnica pa je ena najlepših na Slovenskem. V stranskem oltarju so izpostavljene relikvije A. M. Slomška. Ob cerkvi je umeščen ostanek drevesa – oreha, pod katerim je bil leta 1812 odlikovan Slomšek, v cerkvi pa je tudi njegov kip. Večji poseg v sami cerkvi je predstavljala popotresna obnova notranjosti v letih 1978–80, leta 2002 pa postavitve novih orgel. Na trgu v bližini cerkve je lep spomenik, posvečen A. M. Slomšku in Blažu Kocenu. Slomšek je bil prvi mariborski škof, pesnik, pisatelj, vzgojitelj in narodni buditelj. Poleg Slomška so znameniti rojaki: Mihael Zagajšek, duhovnik in književnik, Blaž Kocen, svetovno znani kartograf, Stanko Buser, profesor geologije in igralka Štefka Drolc.

Iz Ponikve smo začeli naš pohod po Slomškovi romarski poti. Pot nas je vodila skozi raztreseno vasico Zagaj in ob Slatinskem potoku pod vznožjem vinskih gor. Nadaljevali smo po romarski poti mimo ribnikov Kumperger, kjer so menihi Žičke kartuzije gojili ribe. Sledil je vzpon, ki je bil v zadnjem delu precej strm, in prispeli smo na planinsko postojanko Uršula, na višino 461 metrov. Ta koča je bila nekoč mežnarija. Na vrhu hriba je cerkvica sv. Uršule, ki je bila pozidana pred letom 1560. Od tod vodijo pohodne poti na Boč, Resevno, Loče, Stolpnik, Šentjungert, Tomaž ... Čudovit je tudi

razgled po Slomškovi deželi. Sončni žarki so nas prijetno grel, mi pa smo se odžejali in okrepčali z dobrotami iz svojih nahrbtnikov.

Nadaljevali smo s sestopom v vasico Dramlje in po najkrajši poti do turistične kmetije Marjetka v zaselku Pletovarje. Po družabnem kosilu s prijetnimi gostitelji se je naš pohod zaključil.

Vodil nas je Viki, ki je povedal veliko novega, zanimivega in tudi kakšna hudomušna domislica nam je polepšala prijeten dan.

Milka Novak

f) POHOD PO RAKOVEM ŠKOCJANU

V sredo, 16. aprila 2014, nas je po daljšem času pozdravilo hladno jutro. Na izpostavljenih legah je bila slana, kljub temu pa smo z obilico dobre volje krenili na pohod po Rakovem Škocjanu.

Rakov Škocjan je kraška dolina, po kateri teče reka Rak. Leži med Cerknjskim in Planinskim poljem. Dolina je dobila ime po cerkvi sv. Kancijana, katere ostanki so pri Velikem naravnem mostu in so danes vidne le še ruševine. (vir: Wikipedija)

Avtobus je primorsko avtocesto zapustil na odcepu Unec in nas popeljal do Rakovega Škocjana. Od tu smo pot nadaljevali peš po naravoslovni učni poti. Na začetku poti smo si ogledali Veliki naravni most, pod katerim ponikne reka Rak. Reka v brzicah dere v Tkalco jamo in naprej proti Planinski jami. Markirana pot nas je vodila po gozdu, ki je bila sicer prehodna, vendar smo morali preplezati tudi nekaj podrtih dreves ali se splazili kar pod njimi, ker so še vedno nemočna ležala od februarske zmrzali in žleda.

Pred Velikim naravnim mostom smo napravili eno »gasilsko« za spomin.

Po približno pol ure hoje smo prispeli do Doma Rak, ki deluje v okviru Centra šolskih in občolskih dejavnosti. Tu preživljajo 5-dnevno šolo v naravi osnovnošolci in dijaki, kjer spoznavajo prelepe naravne zanimivosti kraškega sveta.

Od tod smo pot nadaljevali po učni poti do zgornjega dela doline. Polurni postanek za malico, kavo in druge biološke potrebe smo opravili v prijetnem družinskem hotelu Rakov Škocjan, nato pa se odpravili naprej do Malega naravnega mostu in Zelške jame. Po ogledu smo se povzpeli po kratki, a dokaj strmi poti do ceste, po kateri smo nadaljevali pot mimo vasice Zelšče v Dolenjo vas pri Cerknici. Ustavili smo se v kmečki gostilni Kontrabantar, se okrepčali z enolončnico in sladico.

Pogled iz jame na Mali naravni most je res veličasten.

Tu nas je pričakal avtobus. Obkrožili smo še Planinsko polje, ki je bilo nedavno v celoti poplavljeno in na nekaterih hišah se je videlo, da so se kar nekaj časa namakale v vodi. Ob 16. uri smo prispeli v Trebnje in se razšli polni lepih vtisov.

Marija Mežnaršič

g) POHOD PO SOŠKI POTI

Torek je bil mrzel in deževen, proti večeru se je zjasnilo, pokukalo je celo sonce. Kot otrok sem se ga razveselila, saj sem vedela, da nam prinaša lepo sredo, ko je dan za naš zadnji pohod v tem šolskem letu.

Zbudili smo se v hladno, a jasno jutro. Na Mirno se je že pripeljalo nekaj pohodnikov, priključevali so se še na Gomili, v Trebnjem, na Veliki Loki in v Šentlovrencu.

Avtobus je bil skoraj popolnoma zaseden, vzdušje pa že takoj zjutraj prešerno, skoraj takšno kot vreme, ki nas je razvajalo s toplimi sončnimi žarki. Ozračje je bilo čisto, barve izrazite, močne ... Pravo razkošje! Dan – kot bi ga narisal največji umetnik!

Pot nas je vodila do Ivančne Gorice, kjer smo se vključili na avtocesto v smeri proti Ljubljani. Nepričakovano nas je zajela megla, ki pa se je proti Gorenjski izgubljala. Prvi postanek za kavico smo imeli na postajališču pred Radovljico. Po krajšem postanku smo nadaljevali proti Jesenicam, pred nami so se bohotili vrhovi, ki so bili še vedno pobeljeni s snegom. Pot nas je vodila proti Kranjski Gori. Ker Vršič ni bil prevozen, smo se peljali v Italijo mimo Trbiža in preko prelaza Predel v Log pod Mangartom. Med potjo nam je naš vodič razlagal o posameznih vrhovih, ki so nas spremljali. Vse smo lahko videli kot na dlani. Celo Triglav. Peljali smo se mimo znamenitih Zelencev, Belopeških jezer, opazili smo oddajnik na Dobraču ...

Po ozki vijugasti cesti smo nadaljevali mimo rabeljskega rudnika in jezera, trdnjave Kluže in vasice Strmec, kjer smo prečkali kanjon reke Koritnice. Zavili smo proti Lepeni, izstopili iz avtobusa in se po krajšem postanku za malico in razgibanju odpravili na pot. Najprej po asfaltu, potem po gozdni poti ob smaragdni Soči. Najvztrajnejši smo se podali na skalnat hrib do bunkerjev, od koder smo občudovali Sočo in okoliške vrhove.

Po dobrih dveh urah lahkotne hoje smo prispeli do Kršovca, kjer nas je že čakal avtobus. Odpeljali smo se do gostišča Encijan v Log pod Mangartom, kjer smo pojedli odlično joto in še boljšo sladico. Najvztrajnejši pohodniki so prejeli nagrade. Sprehodili smo se do vhoda v rudniški jašek, kjer se začne Pot miru, konča pa pri muzeju na prostem na Mengorah v bližini Mosta na Soči. Ta pot je posvečena spominu na številne žrtve prve svetovne vojne.

Pred odhodom domov so nas osvežile dežne kaplje. Vseeno smo dan nadvse lepo preživeli. Poslovili smo se z željami, da bi počitnice lepo preživeli in se jeseni spet srečali.

»Krasna si, bistra hči planin ...«

Pot ob lepotici je bila pravi užitek tudi za fotografe, ki so preizkušali svoje znanje fotografiranja z mobiteli. Marsikoga je zamikalo, da bi malo pomočil noge vanjo, a je bilo mesto za tako početje težko najti.

Olga Škarja

Življenje ni ne dobro ne slabo;
je le to, kar v njem vidimo
in kar iz njega naredimo!
(neznan avtor)

4.13 ZGODOVINA UMETNOSTI SKOZI ČAS

Tudi v letu 2014 smo se članice UTŽO Trebnje srečevale na predavanjih iz umetnostne zgodovine. Cikel osmih srečanj je bil zasnovan tematsko, saj smo spoznavale grobno arhitekturo in doumevanje posmrtnega življenja skozi stoletja s pomočjo slikarskega in kiparskega okrasja grobnic, življenje nižjih slojev in spreminjanje podobe vladarja kot utelešenja boga in simbola države ter ideologije. Ob razstavi Spol: Ž v Galeriji likovnih samorastnikov Trebnje smo spoznavale tudi žensko kot umetnico. Ob koncu pa smo se podale na celodnevno ekskurzijo.

Popeljale smo se po poti nekdanje rimske ceste preko Trojan, kjer je bila rimska postojanka, do Šempetra, kjer se nahaja Rimska nekropola. V Šempetru smo si ogledale rimske nagrobnike, ki smo jih spoznale že med predavanji, rimsko cesto ter šempetrsko cesto sv. Petra, kjer se nahaja gotski kip Marije z Jezusom. Podale smo se do Žalca, si v Celju ogledale zunanost dvorca, v Petrovčah pa znamenite Petrovske križe. V Celju nas je pričakovala razstava Celeia – mesto pod mestom, spoznale pa smo tudi celjske grofe. Sprehodile smo se po mestu, si ogledale Kvartirno hišo, cerkev sv. Danijela, ostanke mestnega obzidja ter Ljudsko posojilnico Jožeta Plečnika. Na ekskurziji smo tako v enem dnevu potovale od rimske dobe preko gotike v barok in 20. stoletje.

Andrejka Vabič Nose

UTŽO Trebnje nam je omogočila, da smo že drugo leto poslušale predavanja iz umetnostne zgodovine. Letos je bila na programu tema: Ženske – umetnice.

Vsa predavanja so potekala v Galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem. Pripravila in vodila jih je kustosinja Andrejka Vabič Nose. Predavanja so bila zelo zanimiva, zapolnjena z mnogimi slikovnimi primeri iz umetnosti, dopolnjevale smo jih tudi slušateljice s svojim védenjem s tega področja.

Za zaključek smo se odpeljale na ogled Rimske nekropole v Šempeter v Savinjski dolini. Vodička nam je na zanimiv način predstavila razstavljenе ostanke rimskih nagrobnikov. V Pokrajinskem muzeju v Celju pa nas je kustosinja Andrejka popeljala po razstavi Mesto pod mestom. Bilo je zelo lepo, zanimivo, izvedele smo veliko novega.

Za tako lep zaključek naših predavanj se udeleženke zahvaljujemo vodstvu CIK-a in naši predavateljici. Se pa že sedaj veselimo novih predavanj.

Udeleženke predavanj z vodnico Martino Terglav pred grobnico Enijcev.

Veronika Gričar

Z besedo predaja človek človeku svoje misli,
z umetnostjo pa ljudje drug drugemu predajajo svoja čustva.

(Georgij Plehanov)

UGAŠAJOČA LUČKA

V očeh utrujenih več sreče ni,
nobena iskra v njih ne tli.
Le sled odhajajočega življenja,
lučka mladostnega hrepenenja,
v očeh utrujenih še tli,
slovesa mirnega želi.

V očeh utrujenih ta želja tli,
lučka hrepenenja nazaj,
nazaj v mladost hiti,
išče tisti lepi maj.
Hoče v mladosti sanje,
še ljubezen čuti zanje.

To ni več lučka blaženih noči,
je sled razočaranih poti,
solz premnogih, sled kovana,
svetloba ljubezni iz oči pregnana.

Iz življenja zbrane razvaline,
pogled sreča spet spomine,
potem, ko tiho dogori,
se spokojna – mirna poslovi.

Pavlina Hrovat

(začetek študijskega leta 2013/2014 v Trebnjem)

4.14 AEROBIKA – zdrava rekreacija (Mirna)

Neumnost si je beliti glavo zaradi staranja, saj ga ne moremo preprečiti. Telesno staranje je nekaj, kar čaka vse. Z različnimi posegi, recimo lepotnimi operacijami, ga samo prestavljamo na kasnejši čas. Bolje je ostati umsko in telesno mlad in prav zato se že nekaj let seniorke, članice UTŽO z Mirne, enkrat tedensko ukvarjamo z rekreativnimi vajami, ki nas spravljajo v dobro voljo in krepijo oziroma vzdržujejo gibljivost telesa. Številčno prevladuje ženski svet, pohvaliti pa se moramo z enim članom moškega spola, ki s svojo prisotnostjo in dobro voljo poskrbi za prijetno razpoloženje.

Naša mentorica je že ves čas gospa Darja Krivec, vaje pa izvajamo v telovadnici OŠ Mirna.

Marijana Povšič

4.15 ZDRAVILNA ZELIŠČA (Mirna)

Tudi v letošnjem letu se je našemu vabilu odzval mag. Jože Kukman in nam razkrival skrivnosti gojenih in samoniklih zdravilnih rastlin. Srečali smo se trikrat po dve uri v prostorih DU Mirna. Obnavljali smo že pozabljena znanja in slišali novosti s tega področja: o zdravilnosti medu, čebule, čemaža, bele jelke ...

V življenju resnično ni nič dokončnega, vedno se je potrebno izobraževati in izpopolnjevati, če je seveda volja za to.

Marijana Povšič

4.16 ROČNA DELA (Mirna)

Cilj našega krožka je druženje in veselje do ustvarjanja izdelkov za lastno potrebo (voščilnice, venčki, okraski itd.).

Nadaljujemo tudi s kvačkanjem, z vezenjem, izdelovanjem rešiljejev, izdelavo ogrlic ... Z marsikaterim izdelkom razveselimo prijatelje in svoje bližnje. Nimamo mentorja, ustvarjamo na osnovi lastnih zamisli, s pomočjo raznih revij ali pa nam svoje znanje posreduje naša članica Martina, ki ima bogato znanje s tega področja.

Srečujemo se enkrat tedensko po dve uri v prostorih DU Mirna. Po zaključku pa vedno najdemo kakšen vzrok, da naše druženje zaključimo v lokalu ob kavici ali kozarčku rujnega.

Marijana Povšič

4.17 USTVARJALNI KROŽEK (Šentrupert)

Ko smo ob začetku študijskega leta pripravile razstavo naših izdelkov, smo ugotovile, da smo bile v preteklem letu zelo ustvarjalne, saj smo na razstavnem prostoru komajda razstavile svoje izdelke.

Tudi letošnji začrtani program smo v celoti izpolnile.

Pred božično-novoletnimi prazniki smo čas namenile izdelavi angelov iz perlic, adventni dekoraciji in voščilnicam, ki smo jih okrasile z novo tehniko quilling in tehniko origami. Zvijanje papirja za quilling ni tako enostavno, kot je videti na prvi pogled, pri delu je potrebno pokazati veliko spretnosti, potrpežljivosti in iznajdljivosti. Martini smo bile hvaležne, da nam je pokazala, kako se naredijo angeli iz perlic; z navdušenjem smo jih izdelovale za novoletna darilca.

Čas pred veliko nočjo pa je bil namenjen izdelavi pirhov. Z drobnimi perlicami smo oblekle stiroporno jajce, ki smo ga položile v lično košarico iz barvne vrvice ali navadnega motvoza. Zbirko smo dopolnile z dvema posodama. Eno smo naredile s tehniko papir masche, drugo pa opletle s papirnatimi trakovi.

Izdelale smo še veliko predmetov, ki krasijo naše domove ali pa smo jih podarile drugim. Naredile smo stensko uro, darilne škatlice, sliko s semeni, svečnik, trtni list iz das mase ...

Udeležile smo se tudi bazarja, ki so ga pripravile članice ustvarjalnih krožkov UTŽO Trebnje.

Spoznale smo nove tehnike ustvarjanja in nove materiale. Tudi letos smo naredile izdelke za novoletno obdaritev jubilaritov in delavk CIK Trebnje in srček s posvetilom ob prazniku dneva žena za vsako udeleženko torkove delavnice.

V mesecu marcu smo se odzvale povabilu direktorice zavoda Parnas, zavoda za kulturo in turizem Velike Lašče. V zavodu Parnas so se že drugič pridružili akcijam turizma Bohinj – Skrpajmo travnik. Gre za mednarodni projekt Evropa divjih rož, v okviru katerega razpisujejo natečaj ročnih del na temo zgodb, povezanih z divjeraslimi rastlinami. Poslale smo pet izdelkov s kvačkanimi in izvezenimi travniškimi rožami. In morda se bomo celo odpeljale v Bohinj in si razstavo na 8. Mednarodnem festivalu alpskega cvetja v Bohinju tudi ogledale.

Sredina srečanja nam ne pomenijo samo ustvarjanje, temveč prijetno, sproščeno druženje ob kavici in sladkih dobrotah in praznovanje rojstnih dni.

Na zaključku, ki smo ga imele v zidnici v Dragi, smo že zastavile program za jesenski del srečanj.

Junija smo ob prazniku Občine Šentrupert v prostorih DU Šentrupert pripravile razstavo svojih izdelkov. Prijetno je bilo pogledati ustvarjene izdelke, ki so nastali v času našega petletnega druženja.

udeleženke krožka z mentorico Silvo

4.18 ZDRAVILNA ZELIŠČA (Šentlovrenc)

V naš krožek so vključeni člani in članice UTŽO od Velikega Gabra do Trebnjega, prihajajo v Šentlovrenc, da nabirajo znanje, ga obnavljajo in izmenjujejo védenje o delovanju zdravilnih zeli. Prostor za naše delovanje nam nudi izletniška kmetija Kazina.

Na našem zadnjem srečanju smo sklenili, da naš krožek med počitnicami ne bo počival, ker je ravno v tem letnem času največ zdravilnih rastlin. Vida Proje nas je povabila, da v juliju obiščemo Planinsko koč na Zelenici, kjer skrbi za dobro hribovsko kuhinjo. Odločili smo se, da jo bomo obiskali.

V aprilu smo nabirali rastlinice na kratki poti iz Šentlovenca do Muhabrana. Asfaltirana gozdna cesta je prav prijetna za sprehod. Ob njej so v gozdu vse zdravilne rastline, ki v tem letnem času rastejo. Počasi smo hodili po poti, se sklanjali k rožicam, ogledovali, med prsti pomečkali kakšen list ali cvet in že smo opazili Anico, ki nam je

prihalala nasproti. Povabila nas je na svojo domačijo in nas lepo pogostila. Letos smo lahko v njeni ogradi opazovali ponije.

Pa še en recept proti prehladu in kašlju:

Dve srednje debeli čebuli nasekljamo in v litru vode kuhamo deset minut. Dodamo žlico timijana in pustimo vreti minuto. Potem to ohladimo in dodamo dve žlici medu, limonin sok in malo ingverja. To zmes precedimo. Pijača ne daje okusa po čebuli in zares pomaga.

Francka Grošel

Pohod na Zelenico

Vida Proje, članica našega krožka, je oskrbnica Planinskega doma na Zelenici.

Člani krožka smo njeno povabilo na Zelenico z navdušenjem sprejeli in prijavi se je zbralo kar za cel avtobus, saj so se nam pridružili še pohodniki. Pred odhodom sem še pobrskala na medmrežju, kjer sem našla podatek, da pot na Zelenico ni zahtevna, da spada med lažje planinske poti. Kasneje se je izkazalo, da je za nekatere to držalo, jaz pa sem kar sopihala po tej »nezahtevni« poti vse do cilja.

V lepo obnovljeni koči so nas postregli z okusno enolončnico in s planinskim čajem. Sprehodili smo se po planini in opazili zdravilne rastline: plahtico, arniko, ranjak, smetliko, materino dušico ... Navdušeni smo bili nad lepoto planinskega cvetja.

Ker pa sta bila med nami tudi jublanta, smo jima pripravili presenečenje. Seveda smo na njiju mislili že pred odhodom. Martina Korošec je sklekljala čipki in ju uokvirila, Jožica pa je prispevala izdelka iz ustvarjalne delavnice. Z darilom smo razveselili Vido, ki je praznovala 70. rojstni dan, in Jožeta Kukmana ob 80-letnici. Zdonela je tudi pesem, saj je bilo med udeleženci veliko dobrih pevcev.

Tudi vreme nam je bilo naklonjeno, čeprav je prejšnji večer nad Zelenico divjalo neurje. Verjetno sta imela prste vmes Viki in Tončka Uhan, ki sta bila že tukaj, in sta prepričala naravne sile, da so nas ves torkov dan pustile uživati v pohodu, praznovanju, spoznavanju zdravilnih rožic in pogledu na prelepo naravo.

Veseli in ravno prav utrujeni smo se vrnil domov.

Francka Grošel

Izbiraj prijatelje kot svoje knjige: redke, toda izbrane.

(angleški pregovor)

*Milojević Dobrosav: Povečerje (2013).
Last Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, GT 1091, foto: Boštjan
Pucelj.*

5. POPOTNE MALHE

5.1 JURKLOŠTER IN LAŠKO

Na letošnjo prvo popotno malho smo se podali zadnji torek v oktobru. Spremljalo nas je toplo, sončno vreme, zato je bilo tudi razpoloženje temu primerno.

Po Mirnski dolini do Sevnice in mimo Planine nad Sevnico nas je pot pripeljala v Jurklošter. Skromno ohranjeni ostanki nekoč velikega kartuzijanskega samostana hranijo veliko skrivnosti. Kaj vse bi nam povedali, če bi lahko spregovorili? Morda bi spregovorili o vroči ljubezni Friderika Celjskega in Veronike z Desenic, skrivnih hodnikov, po katerih sta se umikala zvedavim očem, o grobu, v katerem naj bi bili posmrtni ostanki umorjene Veronike, knjižnici, kjer so skrivoma prepisovali skrivnostne knjige ...

Udeleženci in lokalna vodička Sandra v Jurkloštru.

Morda je to grob Veronike Deseniške.

Tako kot vsi samostani je tudi Jurklošter preživljal burne čase, nekajkrat je propadel, se ponovno dvignil, preživel turške vpade in kmečke upore, menjal lastnike, postal graščina in državna lastnina. Poslopja so propadla, ostala pa je samostanka cerkev. Še dobro, da zidovi ne znajo govoriti, saj nam ne bi natrosili samo ljubezenskih zgodb, temveč razkrili kruto zgodovino.

Skromen ostanek preteklosti.

Lepo ohranjena cerkev.

Še ovinek skozi Šentjur in mimo Celja in že smo bili v Laškem, naši naslednji postojanki. Najprej smo pred hotelskim kompleksom odložili kovanja željne člane, večinski del pa je nadaljeval z ogledom mesta. V mestnem muzeju smo zvedeli vse o bogati zgodovini mesta ob Savinji, sprehod po mestnih ulicah pa je pričaral vse tisto staro in lepo. Ker je prireditev Pivo in cvetje že minila, smo se odpravili raziskat drugo znamenitost – pivovarno.

Ogled muzejske zbirke.

Z lokalnim vodičem pred tovarno.

Pod vodstvom lokalnega vodiča smo se sprehodili po tovarni in si ogledali delovni proces proizvodnje piva, brezalkoholnih pijač ter polnjenje vode. Izvedeli smo, da pivo varijo, spoznali potrebne sestavine za pripravo opojne pijače, videli, kako se po tekočem traku pomikajo steklenice, kako jih strojno pomivajo, sterilizirajo in polnijo z opojno pijačo – pivom.

Z zanimanjem smo opazovali proizvodnjo.

Delo opravljajo stroji, človek le spremlja pravilen potek proizvodnje. Po velikosti in opremljenosti sodi Pivovarna Laško v sam vrh v evropskem prostoru. Pivo varijo že od leta 1825. Po ogledu smo nekaj njihovih izdelkov tudi degustirali.

Na degustaciji.

Poslovali smo se od lokalnega vodiča in že vidno utrujeni zasedli sedeže na avtobusu. Pridružili so se nam še zadovoljni kopalci in čas je bil, da se odpeljemo proti domu.

Vse je šlo po načrtu, v Zidanem Mostu pa smo naleteli na prometno nesrečo. Po dveh urah in pol postanka smo pot proti domu le nadaljevali, srečni, da mi nismo bili udeleženi in da je naš dan bil veliko lepši.

Silva Mežnar

5.2 OBISK CANKARJEVE ROJSTNE HIŠE IN MUZEJA BISTRA

V svežem, a sončnem jutru, smo se na drugo popotno malho podali na Vrhniko. Ni nas bilo veliko, smo pa bili dobro razpoloženi že na poti do Vrhnike in ko smo se vračali proti domu. Prisluhnili smo besedam gospoda Kukmana in ponovno ugotavljali, da malo poznamo našo deželo.

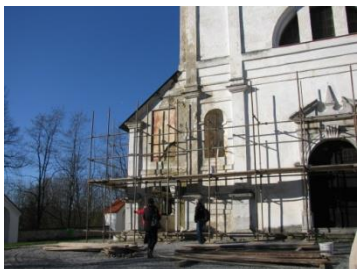
Na Vrhniki smo se malo jezili, ker je pot do Cankarjeve rojstne hiše slabo označena. Morda pa smo mi spregledali smerokaze. Gospa, ki nas je prijazno pozdravila in sprejela pred hišo, je pravzaprav »naša«, saj je bila rojena v Žužemberku, obiskovala učiteljsiše v Novo mesto in bila sošolka nekdanjih učiteljic in učiteljev na osnovni šoli v Trebnjem. Pa to ni bilo edino presenečenje. Presenetila nas je z bogatim znanjem o Cankarjevem življenju in deklamiranjem njegovih del. V prostorih, kjer so nekoč živeli Cankarjevi, smo jo poslušali odprtih ust in jo seveda nagradili z aplavzom.

Obiskali smo Cankarjevo rojstno hišo.

Skupaj smo se podali k cerkvi sv. Trojice. Skoraj odpihnilo nas je, tako je pihalo. Na poti in v cerkvi smo poslušali zanimivosti iz Cankarjevega življenja. Cerkev nam je odprla starejša gospa, ki ima korenine tudi na našem koncu, saj je bila njena stara mama doma iz

Rodin pri Trebnjem. Pa naj še kdo reče, da svet ni majhen, na vsakem koncu srečaš poznanege.

Cerkev sv. Trojice.

Na Vrhniki smo se še okrepčali s prigrizkom iz popotne malhe in pogreli s čajem ter kavo. Ker smo malce prej zapustili tople prostore restavracije, kot je bilo dogovorjeno, bi kmalu pozabili na tri člane, ki so sedeli v sosednjem prostoru. Še dobro, da smo hitro ugotovili, da na avtobusu nismo vsi, pa tudi videli smo jih, kako so tekli v upanju, da odhajajoči avtobus ne misli resno.

Pot smo nadaljevali do nekoč kartuzijanskega samostana Bistra. Danes je v veliki stavbi Tehniški muzej Slovenije. Lepo urejena okolica in čisti prostori pričajo, da za muzej skrbijo ljudje, ki to delo opravljajo z veseljem in vso odgovornostjo. Brez vodiča smo se pomikali iz prostora v prostor, iz ene stavbe v drugo. Prav presenečeni smo bili, kaj vse hranijo v muzeju.

Muzejski prostori in okolica so lepo urejeni.

V gozdarsko-lesarskem oddelku pa nas je čakalo novo presenečenje, saj se nam je prostovoljno pridružil kustos tega oddelka in nas ob razlagi popeljal po prostorih. Uživali smo ob njegovem pripovedovanju in bili zadovoljni, da nam je naklonil svoj čas.

Z zanimanjem smo poslušali kustosa gozdarsko-lesarskega oddelka.

Na koncu smo si ogledali še Titove avtomobile. Med razstavljenimi avtomobili so redki in dragoceni primerki limuzin, ki so jih Titu podarili tuji državniki ali pa posamezne republike takratne Jugoslavije. Sledil je še ogled prometnega oddelka.

Titovi avtomobili, vir: :<http://images.google.si>

V toplem avtobusu smo na poti domov strnili misli z ugotovitvijo, da smo preživeli lep dan, da smo videli in zvedeli veliko novega.

Silva Mežnar

5.3 DEŽELA KOZOLCEV

Popotna malha nas je popeljala tudi v Šentrupert, kjer imajo edinstven muzej na prostem. Na 2,5 ha se razprostira muzej z devetnajstimi različnimi kozolci, sušilnimi napravami, ki izvirajo iz Mirnske doline, le eden je iz Ivančne Gorice. S posebno postavitvijo so želeli prikazati razvoj kozolca v časovnem, prostorskem in socialnem pomenu. Kozolec je bil nekoč statusni pokazatelj moči, bogastva in pomembnosti. Revnejši kmetje so imeli preproste kozolce oziroma sušilne naprave, bogatejši pa bogate oblike dvojnih kozolcev – toplarjev.

Dvojni kozolec – toplar.

V muzeju je najstarejši Lukatov toplar z letnico 1795, pokrit je s slamo. Je najstarejši ohranjen dvojni kozolec pri nas in na svetu.

Lukatov toplar.

V čudovitem in sončnem vremenu smo se sprehodili po poteh med kulturno dediščino, ki priča o bogati ustvarjalnosti naših ljudi, njihovi iznajdljivosti in prilagodljivosti. Na vhodu sta nas prijazno sprejeli direktorica Centra za ohranjanje kulturne dediščine in kustosinja muzeja na prostem. Čeprav nismo imeli napovedanega vodenja po muzeju, sta nam veliko povedali o edinstveni razstavi.

Sicer pa nas je vodil g. Kukman, ki nam je pozneje veliko povedal o pomenu kozolcev, njihovi vlogi v naši družbi, lepotah Šentruperta in okolice.

Smo dobri poslušalci.

Šentrupert pa ni poznan samo po kozolcih, temveč tudi po čudoviti gotski cerkvi, v kateri so želeli biti pokopani celo celjski grofje, ki so patronat nad župnijo pridobili 1393. V virih se cerkev sv. Ruperta omenja leta 1163, vendar je verjetno še starejša. Tako kot vse

cerkve je bila tudi ta večkrat predelana, na srečo je zunaj ohranila gotsko zasnovo, posegi so bolj vidni v notranjosti.

*Z zanimanjem smo prisluhnili g.
Kukmanu.*

Gotski detajli.

V cerkvi nas je sprejel gospod župnik. Skupaj z g. Kukmanom sta nam predstavila zanimivosti cerkve in nas popeljala skozi njeno zgodovino.

Silva Mežnar

6. DRUGE AKTIVNOSTI

6.1 BAZAR

PREDNOVOLETNI BAZAR

Tudi letos so članice ustvarjalnih krožkov iz Trebnjega, Mirne in Šentruperta v novembru pripravile bazar. Na bazarju so ponudile izdelke, ki so jih pridne roke ustvarile na krožkih in doma. Predstavil se je tudi »najmlajši« ustvarjalni krožek – krožek iz Šentlovrenca. Z delom so članice pričele v oktobru, zato so tokrat predstavile svoja prva ustvarjanja, za prodajo pa se niso odločile. S svojimi izdelki sta bazar popestrili tudi Renata Bukovec in Martina Korošec.

Izmenjava unikatnih ročnih izdelkov na bazarju.

BAZAR V MESECU MARCU

Čudovite izdelke – ogrlice, verižice, zapestnice, uhane itd. – smo ponudili na bazarju v mesecu marcu. Ustvarile so jih pridne roke udeleženk ustvarjalnih krožkov. Novi lastniki so jih bili veseli. Podarili jih bodo najbližjim ali se z njimi okitili sami. Članice ustvarjalnega krožka iz Šentlovrenca so se tudi tokrat predstavile s čudovitimi izdelki origamija in filcanja.

Izmenjava unikatnih ročnih izdelkov na bazarju.

6.2 IZDELAVA NARAVNE KOZMETIKE ZA OBRAZ IN ROKE

Ljudje postajamo vedno bolj ekološko osveščeni, vedno bolj pazimo, kaj vnašamo v/na svoje telo. Zato smo v mesecu marcu izvedli delavnico, na kateri smo se posvetili izdelavi naravne kozmetike, torej kozmetike brez sintetičnih olj, aluminijevih sestavin, umetnih dišav, konzervansov, naftnih derivatov, barvil, ki nevarno pronicajo v naš krvni obtok in nas konstantno zastrupljajo. Naravna kozmetika našo kožo spodbuja k delovanju, kar je bistveno za dolgoročno lepo in voljno kožo.

Na delavnici smo se naučile pripravljati naravno vlažilno kremo za obraz, kremo za roke in deodorant. Ivedele smo tudi, kako naredimo

tonik za čiščenje kože, vse narejene kreme pa smo pripravile tudi za domov.

Ker ni bilo dovolj prijav članov UTŽO, smo k ustvarjanju povabile tudi druge.

6.3 DELAVNICE PEKE KRUHA

Na željo članov UTŽO smo v decembru v prostorih CIK Trebnje organizirali prvo delavnico peke kruha. Mojster pekarstva, gospod Planinc, je za **prvo delavnico** izbral peko drobnega peciva: žemelj, sirovih hlebčkov, polžkov s semeni. Spoznali smo, da lahko kruh spečemo na preprost način, brez kompliciranja in zapletov. Z izdelki smo bili zelo zadovoljni, z veseljem smo jih nekaj pojedli, preostanek pa odnesli domov, da so naše dobrote poizkusili tudi domači. Veliko smo se naučili, zato smo se dogovorili, da z delavnicami nadaljujemo in tako spoznamo vse skrivnosti dobre peke kruha.

Na **drugi delavnici** smo spoznali peko krofov. Bili so slastni, mehki, z venčki in ravno prav veliki. Spoznali smo, da lahko krofe delamo pri normalni sobni temperaturi, da se nam ni potrebno bati, da se bo testo »prehladilo«, celo več, če prehitro vzhajajo, jih lahko odnesemo na hladno.

Na **tretji delavnici** smo spekli slasten pirin kruh in iz enake moke tudi žemlje in puhlo. Če smo kdaj občudovali lepo oblikovane in zapečene štruce kruha v trgovini in se spraševali, kako to peki naredijo, sedaj to ni več skrivnost. Tudi naše so bile zelo lepe in take bodo tudi, ko jih bomo spekli doma, saj smo se naučili, kako jih pravilno oblikovati.

Za potešitev lakote smo najprej naredili puhlo. To je pogača, oblikovana kot belokranjska, le nekoliko nižja, narezana in posuta z ocvirki. Nič ni ostalo za domov, zato smo naredili še nekaj manjših in z njimi potešili brbončice naših bližnjih.

Na **četrty delavnici** smo spoznali skrivnosti peke ajdovega kruha z orehi. Moka je drugačna, prav tako tudi postopek izdelave. Iz pripravljene testa smo najprej naredili manjše hlebčke in jih okrasili s celimi orehi, jih spekli in tudi nekaj pojedli. Lepo oblikovane

štruce smo odnesli domov. Z veseljem smo se pohvalili pred domačimi, saj so bile štruce lepe in kruh slasten.

Dobrote **pete delavnice** so bile pletene makovke, zvite makovke in buhteljni. Ko smo umesili testo in čakali, da vzhaja, nam je mojster razdelil po dva kosa malo debelejše vrvi. Malo smo debelo gledali in se spogledovali, kaj imajo skupnega z današnjo peko, pa je našo radovednost kmalu potešil. Zaposlil nas je s pletenjem, ki ni čisto enostavno – leva roka pod desno, desna ob levi ... Še kako prav, da smo trenirali z vrvjo, saj iz testa na začetku ne bi nastalo veliko. Ko nas je preveril, smo šele smeli oblikovati testo. Na koncu smo bili pohvaljeni, saj sta bili le dve makovki napačno prepletene. Napako je zaznalo njegovo večče oko, drugi tega še opazili nismo. Zvite makovke so delale še več problemov in dobro, da ni bilo ocenjevalne komisije.

Buhteljni so bili lepi in slastni. Kar verjeti nismo mogli, da iz drobnih mošnjčikov, ki smo jih pomočili v maslo in tesno zložili drug ob drugemu, nastane tako lepo in slastno pecivo.

Čeprav se nam je zdelo, da smo postali pravi mojstri peke, nam je mojster Planinc hitro dokazal, da še nismo spoznali vsega. Za dobrodošlico na **šesti delavnici** nam je spekel veliko pogačo v obliki sonca. Bila je slastna in mehka. Take so bile kasneje tudi naše.

Mehko testo ni bilo ravno lahko oblikovati, porabili smo veliko moke za mokanje podlage. Pa se je izplačalo. Po peki so sončki zasijali na krožnikih, vse smo odnesli domov, da bi se pohvalili pred domačimi.

Naša **sedma delavnica** je bila zadnja v tej sezoni, pekli smo velikonočne dobrote. Naredili smo zajčke, ptičke, gnezda za pirhe, brioše ... Fino testo smo oblikovali v lepe izdelke, mojster Planinc je bedel nad peko, mi pa smo nestrpno čakali, da jih bomo lahko odnesli domov in se spet pohvalili pred domačimi.

Tistim udeležencem, ki so se udeležili petih delavnic, je mojster Planinc podelil posebna priznanja, ki smo se jih zelo razveselili, ob tem pa spoznali, da smo usvojili veliko znanja o pekarskih dobrotah.

Hvala vam, mojster Planinc, veliko ste nas naučili.

Ne bomo pozabili: **VAJA DELA MOJSTRA!**

6.4 POČASTILI SMO ...

Tudi letos smo počastili slovenski kulturni praznik, 8. februar, in mednarodni dan žena, 8. marec. Gospod Jože Zupan je poskrbel, da smo torkova dopoldneva preživeli s pomembnimi gosti.

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Mozaiku vsek prazničnih prireditev smo dodali kamenček tudi mi. Torkovo srečanje so nam najprej popestrili učenci Glasbene šole in njihov mentor. Nato pa smo dopoldne preživeli v družbi g. Jožeta Zupana in gosta mag. Jožeta Kukmana. Vsi ga dobro poznamo, saj je član naše univerze že od samega začetka, vrsto let vodi naše popotne malhe po domovini in izven nje, je mentor »zeliščarskih« krožkov na Mirni in v Šentlovrencu ter predavatelj na naših delavnicah. Je skromen, vedno pripravljen pomagati in prisluhni sogovorniku. Ponosni in veseli smo, da je član naše univerze. Ob jubileju, ki ga je praznoval v tem letu, mu izrekamo vse najboljše.

Naš gost mag. Jože Kukman, g. Jože Zupan, učenci Glasbene šole in njihov mentor.

OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA in MATERINSKEM DNEVU

Praznik smo počastili z obiskom dveh igralk, ki sta zaznamovali slovensko gledališče in film z nepozabnimi vlogami. Obiskali sta nas gospe Štefka Drolc in Ivanka Mežan. Razgovor z njima je vodil gospod Jože Zupan.

Gospa Ivanka Mežan je na odru prvič nastopila v Slovenskem narodnem gledališču na osvobojenem ozemlju v Črnomlju leta 1944. Po osvoboditvi se je vpisala na Akademijo za igralsko umetnost v Ljubljani. Vsi se je dobro spomnimo kot članico ljubljanske Drame, kjer je ustvarila veliko nepozabnih likov. Z igralskim delom je

nadaljevala tudi po upokojitvi. Še vedno je karizmatična, neizprosna do sebe, neverjetno prijazna in polna energije.

Gospa Štefka Drolc je svojo igralsko kariero začela kot amaterska igralka v Mariboru, se nato utrdila v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, leta 1960 je postala stalna članica ljubljanske Drame. Kasneje se je zaposlila kot pedagoginja na AGRFT. Letos je praznovala častitljivi jubilej – 90 let. Občudovali smo njen neverjetni spomin in za vedno nam bo ostala v spominu recitacija Prešernovega Uvoda h Krstu pri Savici.

Naši gostji gospe Štefka Drolcin Ivanka Mežan in gospod Jože Zupan.

V kulturnem programu so se predstavili otroci in vzgojiteljice iz trebanjskega vrtca. Njihov nastop je bil prisrčen, topel in neposreden.

Prisrčen nastop otrok in vzgojiteljic iz vrtca.

Vsak udeleženec pa je dobil ročno izdelan srček s posvetilom, ki je nastal s spretnimi rokami članic ustvarjalnega krožka iz Šentruperta.

Srčki s posvetilom.

ZAKLJUČEK KOLEDARSKEGA LETA

Tako kot vsako leto smo tudi letos člani UTŽO koledarsko leto zaključili na srečanju v Domu starejših občanov v Trebnjem. V kulturnem programu so nas učenci Glasbene šole s čudovitim igranjem popeljali v praznične dni, humorist Martin pa nas je ogrel s svojim pripovedovanjem.

Leto 2013 pa si bo 30 naših članov še posebej zapomnilo, saj so v knjigi življenja obrnili še en list, praznovali so pomemben jubilej: 80, 70 ali 60 let. Zaželeli smo jim veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva in jim izročili darila, ki so jih naredile članice ustvarjalnega krožka iz Šentruperta.

7. PREDLOG PROGRAMA ZA ŠTUDIJSKO LETO 2014/2015

Tudi v študijskem letu 2014/2015 bomo delovali po ustaljenem urniku, zato se bomo vsak torek srečevali na delavnicah v prostorih CIK Trebnje, in sicer od 9.00–11.15. Poslušali bomo zanimive teme že znanih področij:

- splošne teme,
- potopisna razvajanja,
- socialno-zdravstvene teme.

Četrty torek v mesecu bo namenjen popotni malhi – strokovni ekskurziji po Sloveniji. Na upravnem odboru smo se zavzeli, da popotne malhe ostanejo kot oblika druženja in prav želimo, da ponovno zaživijo. Potrudili se bomo, da bodo izbrane poti zanimive in cenovno sprejemljive. Več kot nas bo šlo na pot, cenejše popotne malhe bodo.

Iz bogate ponudbe krožkov in krajših aktivnosti pa bodo člani lahko izbrali dejavnost, ki jih najbolj zanima. Že ustaljeni krožki bodo nadaljevali s svojim delom. Razpored aktivnosti po krožkih bomo objavili na svoji spletni strani in člane seznanili na eni od delavnic. Vse, ki vas zanimajo dejavnosti v krožkih, vabimo k vpisu, saj je pri nekaterih število udeležencev omejeno.

Nekaj predlogov za aktivnosti ponujamo, veseli pa bomo vaših pobud in želja.

TUJI JEZIKI

- ❖ angleščina – začetni
- ❖ angleščina – nadaljevalni 2, 3, 4
- ❖ nemščina – začetni
- ❖ nemščina – nadaljevalni
- ❖ španščina – nadaljevalni

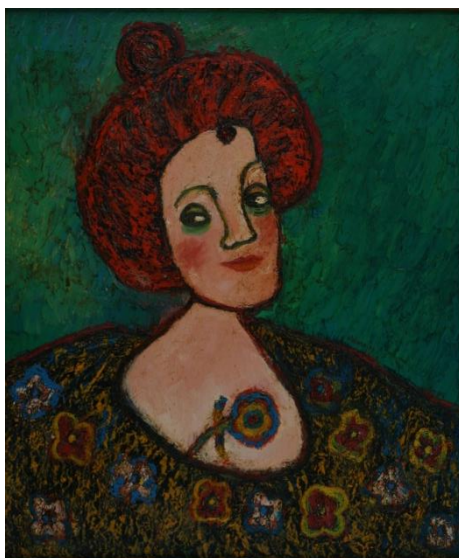
ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

- ❖ plesne skupine Nasmeh, Ajda, Mavrica
- ❖ pohodništvo

- ❖ rekreacija – Trebnje
- ❖ aerobika – Mirna
- ❖ KUHARSKI KROŽEK - Mirna
- ❖ USTVARJALNICE
 - ❖ likovno-ustvarjalni krožek – Trebnje
 - ❖ ustvarjalni krožek – Šentrupert
 - ❖ ustvarjalni krožek – Šentlovrenc
 - ❖ ročna dela – Mirna
 - ❖ ustvarjalni krožek – Mokronog-Trebelno (*NOVO*)
- ❖ KLEKLJANJE 3 in 4 – Trebnje
- ❖ RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE (Trebnje, Mirna, Šentrupert, Mokronog)
- ❖ SPOZNAVANJE IN UPORABA ZDRAVILNIH ZELIŠČ (Šentlovrenc, Trebnje, Mirna)
- ❖ ZDRAVILNA ZELIŠČA V KULINARIKI (*NOVO*)

Krajše aktivnosti bomo pripravljali sproti, in sicer na podlagi želja članov. Prav tako bomo na podlagi želja dopolnili seznam krožkov.

Članice ustvarjalnih krožkov bodo tudi v letu 2014/2015 pripravile dva bazarja, in sicer 18. 11. 2014 in 24. 2. 2015.

*Maria OIsabel Otalora Lopez: Markiza, 1978.
Last Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, GT 367, foto: Studio 5.*

8. ČLANI PIŠEJO ...

8.1 LITERATKE VEZI DU MIRNA

DOVOLITE MI

Dovolite mi, da smem dihati,
da smem misliti,
da smem užiti požirek vode,
da smem počiti v senci drevesa in piti njegov mir.
Dovolite mi mojo skromnost,
mojo preprostost,
mojo človeškost, da se izgubim.

Dovolite, da ne iščem svojo popolnost,
da ne razumem,
da se motim,
da se zmotim,
da rastem, da padem, da hrepenim,
da odidem iz tropa.

Naj me odnese skozi temne oblake, vrtince,
v toplo jasnino.
Naj tavam skozi skrivnosti,
da najdem svojo resnico, ki trezni do bolečin.
Naj vas povabim v svoj svet,
svoj mir, bežen kot dih.

Danijela Krištof

KADAR TJA ZBEŽIM

Včasih v prazen nič strmim,
skozi čas nazaj v mladost bežim,
zagledam malo, skuštrano otroče.
Kdo si? Kako ti je ime?

Z besedo ne odgovori,
iz oči preberem ji, saj jaz sem ti,
kaj res nič več se ne spoznaš?
To si ti, tvoj jaz.

Nasmehnem se in grem naprej.
Kje mati so? Seveda, glej,
kot vedno tam pri krušni peči so,
predobri kruhek zame pečejo.

Dlani razpre, zakliče mi:
»Le pridi, pridi k meni ti!«.
V naročje zlezem, da me objame spet,
najdražje, kar mi je podaril svet.

Iz sanj mladostnih se zbudim,
v resničnost dneva pohitim,
a ko srce si zaželi,
peljem ga v otroške dni.

Rozalija Pepelnak

OČNICA

Lovim utrinke spominov,
nežno jih stiskam v dlan,
čakam, da luna zaide
in zopet rodi se nov dan.

V nemo tišino oglašča se ptica,
piš vetra v krila rada bi ujela,
da čez gore pod sinje nebo
zarana bo spet poletela.

Z njo misel moja odplava,
tja daleč, visoko v goro,
kjer v jutranji zarji ponosno
spet očnica dviga glavo.

Med listi spominov zagledam
stoletja pol stari bel cvet,
z njim davno, v rani mladosti,
mlad gornik razkril mi je svet.

Svet gorskih lepot in ljubezni
užila v gorah sva tedaj,
tu večno bi rada živela,
nočeva več v dolino nazaj.

Ivana Kovačič

OHRANJATI ČLOVEŠKOST

Beg v preteklost.

Pridejo dnevi, ko misliš, da si poln moči, želiš postoriti še to ali ono, a predno dan povsem ugasne, začutiš, da tvoj plan ni dosežen, telo pa utrujeno.

Sedeš morda pod balkon, s pogledom pobožlaš opravljeno delo, in z upanjem, da boš naslednji dan nadaljeval. Od tega trenutka do jutri je še mnogo ur. Mnogo jih zapolniš s spomini, ki zbeže daleč v otroštvo in mladost. Otroštvo bi najraje preskočila, a se ne da. Ravno tista prva enoštevilčna leta so glasna. Iz njih vpijejo krivice, kažejo se omadeževanja, kot drobne zvezdice jih blažijo doživetja z redkimi, a srčno dobrimi ljudmi.

Dogodkov je kot zrnja ali znojnih kapljic; le-ti dajejo snov za nove črtice, novele, povesti. Raznolike vsebine kažejo na neko življenjsko pot, ki se med ridami in serpentinami zajeda v oviro, da končno prispe na pokrajino, ki ponudi počitek, te napolni z mirom, postreže z lepotami stvarstva.

Ob tem pogledu se krepiš, polniš z neko nežnostjo, da je vsem tegobam navkljub posijalo sonce, plohe občutij pričarajo mavrico, ki, kakor ozka brv od griča do griča, napne čudežno lepo pentljo.

Že je trdna noč, iz dnevne sobe se slišijo poročila. Misli se skrčijo, zaboli jih slišano. Nič lepega, nič spodbudnega, le morije, goljufije, katastrofein nesreče. Največjo nesrečo misli zaznajo v ogoljufanih brezposelnih delavcih, v času, ki mu ni videti, da se bodo vse te tegobe razgubile.

Čas pretekli – lep, sedanji – grenak, prihodnji – neznan.

Vrnem se v sedanjost, ugasnem televizor in se odpravim spat, morda v sanjah noči doživim kaj lepega. Morda.

Pavlina Hrovat

8.2 LITERARNO USTVARJANJE OSTALIH ČLANOV UTŽO

PRESEDITE MOJO HČERKO

Gospa Maruša je pogosto prihajala v šolo. Srečanje z njo pa mi je bilo večkrat neprijetno. Že njen glas, rezek, hladen, nekam vzvišen, kot bi ves čas ukazovala, me je zmrazil.

Komaj je vstopila, še za pozdrav pogosto ni imela časa, je precej trdo in z naglico spravila iz sebe: »Kako pa je z mojo Suzano? Mislim, da so v redovalnici le petice, doma se veliko uči. Čakamo na odličen uspeh.«

Napeto je pričakovala odgovor, nemirno se je igrala z obeskom na verižici. Nanizala sem ji Suzanine vrline, saj je bila med prvimi v razredu. »Zelo je prizadevna, prva je končala bralno značko, njeni izdelki so vredni vse pohvale, zdaj piše še v Ciciban. Le pri matematiki preveč hiti, potlej pa ne preveri, samo da prva konča.«

»Da ni petice? Tega kar ne morem razumeti, matematika je pri nas v družini, oba z možem sva matematika. To mora popraviti!« je planilo iz nje. Zmajevala je z glavo.

»To ne bo težko! Bolj se bo zbrala, poglobila ... Skrbi pa me nekaj drugega. Suzana je večkrat čudno zagrenjena, otožna. Nobene

otroške razigranosti ni v njej. Žalostno sedi v klopi. Za nikogar se ne zmeni. Nekaj jo teži. Kot bi nekaj premišljevala. Da ni bolna?«

Pri gospe je bilo opaziti globok vzdih začudenja. »Ah, dajte no! Moja hči, pa čudna? Bolna ni. Zelo skrbimo zanjo. Damo ji vse, kar si zaželi. Zdaj bo začela obiskovati glasbeno šolo. Plačevali ji bomo tudi učitelja za nemščino. Skrbno ji izbiramo družbo, prijateljice ...«

»Gospa, bojim se, da ji preveč nalagate. Otrok je še. Prijatelje si bo že sama izbrala po svojem okusu. Zdi se mi, da ji zmanjka časa za brezskrbno igro z vrstniki.«

Nestrpno mi je segla v besedo. »Ah, dajte no! Vse to, kar mi pripovedujete, se mi ne zdi pomembno. Nudimo ji vse. Sama tega nisem imela. Zato pa naj ima vsaj moja hči. V življenju sama nisem dosegla tistega, kar sem želela. Doseči pa mora Suzana! Mora!«

Besede so udarile po meni. »Oprostite, v tem pa vam ne dam prav!«
»Moja hči je in mora ubogati! Jaz že vem, kaj hočem!«

Še je bilo nekaj ostrih besed. Vmes pa skoraj ukaz, naj Suzano presedim. »Sošolka, pri kateri sedi, se ji zdi precej zanemarjena, v šolo pride večkrat v umazani obleki.«

»Zelo lepo se ujameta. Ne vem, če bosta zadovoljni,« sem ji dopovedovala.

Jezno je odšla. Spreletela me je trpka misel, da bodo Suzani ukradli otroštvo. S težko glavo sem stopila k oknu. Na igrišču živahno čebljanje otrok. Poskakovali so, kot bi se hoteli dotakniti oblakov. Tudi Suzana je bila med njimi, a stala je ob strani v svetli obleki, v belih čevljicah, s kodrčki v laseh in z veliko pentljo. Bila je zagrenjena, zamaknjena nekam za griče, njen obrazek je bil zmeden. Sošolka jo je hotela spraviti v krog. Igrali so prikupno igrico gnilo jajce. Suzana je le zamahnila z roko, ihtavo jo je zavrnila.

Tesno mi je bilo, pa vendar se mi je zazdelo, da bo tudi iz globine tega drobcenega bitja privrelo nekaj neusahljivega, otroško veselega, kar bo lahko spravila v popotno malho, ko bo stopila na svojo pot.

OH, TO PRESNETO BRANJE

Pregovor pravi: »Knjiga je najlepša reč, nima dna.«

Res pa je, da je pot do branja večkrat težka. Na tej poti je potrebno preplesti veliko volje, zagnanosti, potrpežljivosti in tudi vzpodbudnega okolja.

V zvezi z branjem se mi pogosto prikradejo v spomin besede razburjenega očeta učenke, ker ji branje ni in ni šlo. Ko je odprla berilo, je bila vsa v solzah. Ob njegovih besedah me kar zazebe. Učenkin oče je sredi pouka privihral v razred, z jezo je butnil iz sebe: »Kakšna učiteljica pa ste! Preveč zahtevate od hčerke! Če bo že v drugem razredu znala brati, kaj pa bo delala v naslednjih razredih. Pritožil se bom!«

Zaloputnil je vrata in odšel. Deklica, zmedena in zaskrbljena, je med ihtenjem šepetala: »Nikoli ne bom znala brati. Ati pravi, da sem butelj.«

Domače okolje pri njej ni bilo spodbudno; manjkalo je potrpljenja, razumevanja, sproščenega pogovora, padale so klofute. Pri hiši ni bilo knjig.

Pa smo le prebili led. Veliko so ji pomagali sošolci; pa tudi bralna mizica in bralni kartončki so napravili svoje.

Branje je zamotan proces. Da pa pot do branja ne bi bila preveč ovinkasta, potrebuje otrok veliko srečanj s slikanico, s pravljico, s knjigami, razgibanih pripovedi, spodbudnih besed, potrpljenja staršev, motivacije in trdne volje. V razvitem svetu ostanejo knjige večkrat nekako v senci.

Kakšne so bile poti učencev do branja?

Učenka Štefka je pripovedovala: »Kar v trebuhu me je zbadalo, ko sem sedla h knjigi. Glava me je srbela, vrtala sem po ušesih. Brala sem, kot bi besede rezala z nožem. Babica mi je pomagala. En stavek je prebrala ona, naslednji je bil moj. Če sem le preveč stokala, je bila žalostna, solze so ji prišle v oči. Prestrašila sem se, zbala sem se zanjo. Lahko ji odpove srce. Na vso moč sem se potrudila, pa je steklo. Rada berem. Lotim se tudi debelejših knjig.«

Jernejeva pot do branja je bila zabavna.

»Moj brat Gregor je imel z mojim branjem veliko dela. Knjigo sem vedno jemal s seboj na pašo. Mama je tako zahtevala. Seveda mi branje ni šlo. Navadno stokanje. Dobro, da si nisem zlomil jezika. Gregor pa je imel svoj način pri branju. Če sem le preveč stokal in obračal jezik, nisem dobil pečenega krompirja. Krompir, pečen na pastirskem ognju, pa je odlična stvar. Pa še krave sem moral zavračati, da niso ušle na sosedovo njivo. S trdno voljo pa sem le uspel. Pomagal mi je pečen krompir. Zdaj rad vzamem knjigo v roke.«

Robi, prikupen, nasmejan in živahen fantič, se je ob branju na vso moč potil. Zelo rad pa je pripovedoval o paši, o domu, o pravljicah, ki mu jih je prebiral teta. Branje pa je bilo zanj nekje daleč. Ob knjigi je močno zardeval, srce mu je divje tolklo, na obrazu so se mu nabirale znojne kapljice. Zaradi slabega branja so mu doma omejevali prosti čas, silili so ga k branju. Večkrat je kaj priletelo okoli ušes.

Lepega dne pa nas je presenetil. Dramatizirali smo berilo, pobič pa je bral gladko in doživeto. Zaprlo nam je sapo. Le kako mu je to uspelo?

Usta je imel do ušes, ko nam je opisal svojo pot do branja.

»Ati mi je rekel, da je tega mojega stokanja dovolj; vsak dan ga bolj boli glava. S pasom mi jih je naložil po zadnji plati. Nagnal me je pod kozolec in mi zabičal, da se v hišo lahko vrnem, ko mi bo branje šlo. Spustil sem nekaj solzic, stisnil zobe in se na vso moč prizadeval. Še

kure so zbežale, ko so me poslušale. Steklo je. Začel sem brati. Zdaj moram atu vsak dan brati iz časopisa.«

Kitajski pregovor pravi: »Knjige govorijo duhu, prijatelji srcu, nebo duši, vse drugo pa ušesom.«

Anica Zidar